

تقریظ فاضل لودھی و کامل طبی جامع معقول و منقول حاوی

منسوخ و اصول ادیب بسبب آبیار جمہنستان

نیکو سیرتے مولوی حافظ محمد سورتی سلمہ

تعلیم و علم از عمدہ صحابہ کرام

مجموعہ سید بسط السیاط علی الصغیر

بنیاد تحقیقاتیون
البعثیون یونین

کراچی

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

حمد المبرك الكائن انسان والهمة البيان وخص
طائفة منهم بمنزلة الشرف حتى بلغوا مبلغ فرزوق
وحنان والصلوة والسلام على سيد الانبياء محمد افصح
من نطق بالضاد وعلى اله واصحابه الاجاد الذين عابوا
الوجع اوان النزول ففانروا من جناب بما فازوا وحازوا
من شائله ما حازوا اما بعد فيقول احقر عباد الله الصمد
علي محمد بن غلام رسول السورتي بارك الله تعالى فيما تكلم

وجاه عامنه وامطر عارض الطاف عليه على اسلافه
 ان من اعظم القرائح قرائح الشعراء ومن اعجب الطباع
 طبائع البلغاء يفوضون في سب الافكار فيصادفون
 درر الاسرار ويسبكون اباريز المعاني الدقيقة في
 قلوب المباني الاليفة ويكتفون وجوه الوجوه الخافية عن
 استار الغموض ويولجون بحور المعاني في بحور العروض
 فهد فصحاء لسانا وعظماء شانا سو من يتبهم الفاوون
 ليحجون المخلصين وهم كافرون سو من يحترق مع
 من يلقى ومن لا يلقى من الشعراء فتدقيل في شانهم
 احتوا التراب في افواه المداحين والله در الفريض
 ما ارفع شاناه واعذاب بيانه حسبك عاه صلي الله عليه
 واله وسلم لحسان على حسنه دليله وقوله صلي الله عليه
 واله وسلم ان من الشعر حكمة على شرفه شهيدا
 فهو في ذاته محدوح ليس مذهوما ولا صاحب ملوما
 بل هو للعلماء نور على نور وللشعراء سرور على سرور

فاصل از درر اسرار
 ابا انوار مجمع ابراهيم
 كرم

تتمت فاصلة من ابي
 كرم

نعم يعاب الفاضل الذي احترفه وعاف علوم الدين
 كلا وجملته واترفه وكفالت في عظمة شأنه انه
 بحيث توهم منه انشاء الفرقان حيث تثبت اهل الزرع
 في انكاره بان المبلغ شاعر يقدر على مثل هذا
 البيان فردوا بان ما علمناه الشعر وما ينبغي له
 لتلايق الاستنباه في نزول الذكر الجميل كاللضور
 في جنالة شان الشعر الجميل وطلتان اصحاب صل
 الله عليه وسلم كانوا يتماشدون رضي الله تعالى
 عنهم وهو جالس بينهم فالشعر مما لا يرب في جلالته
 فبشره لمن رغب فيه ورغب واصغر السبه اذنه ورا
 صوت وطوبى لمن ظفر به مخصوصها شيخه واستاذي
 نبراس العلماء الاعلام قدوة فضلاء الانام لسانه مفتاح
 الكنوز وجنانه معدن الاسرار والرموز تطيب
 الواصيلين امام السالكين معرب نكات العلوم الطاهرة
 والباطنة وحالب در الكتاب والسنة طراز العصفانية

من هو بغيره في كل زمان

من هو بغيره في كل زمان

من هو بغيره في كل زمان

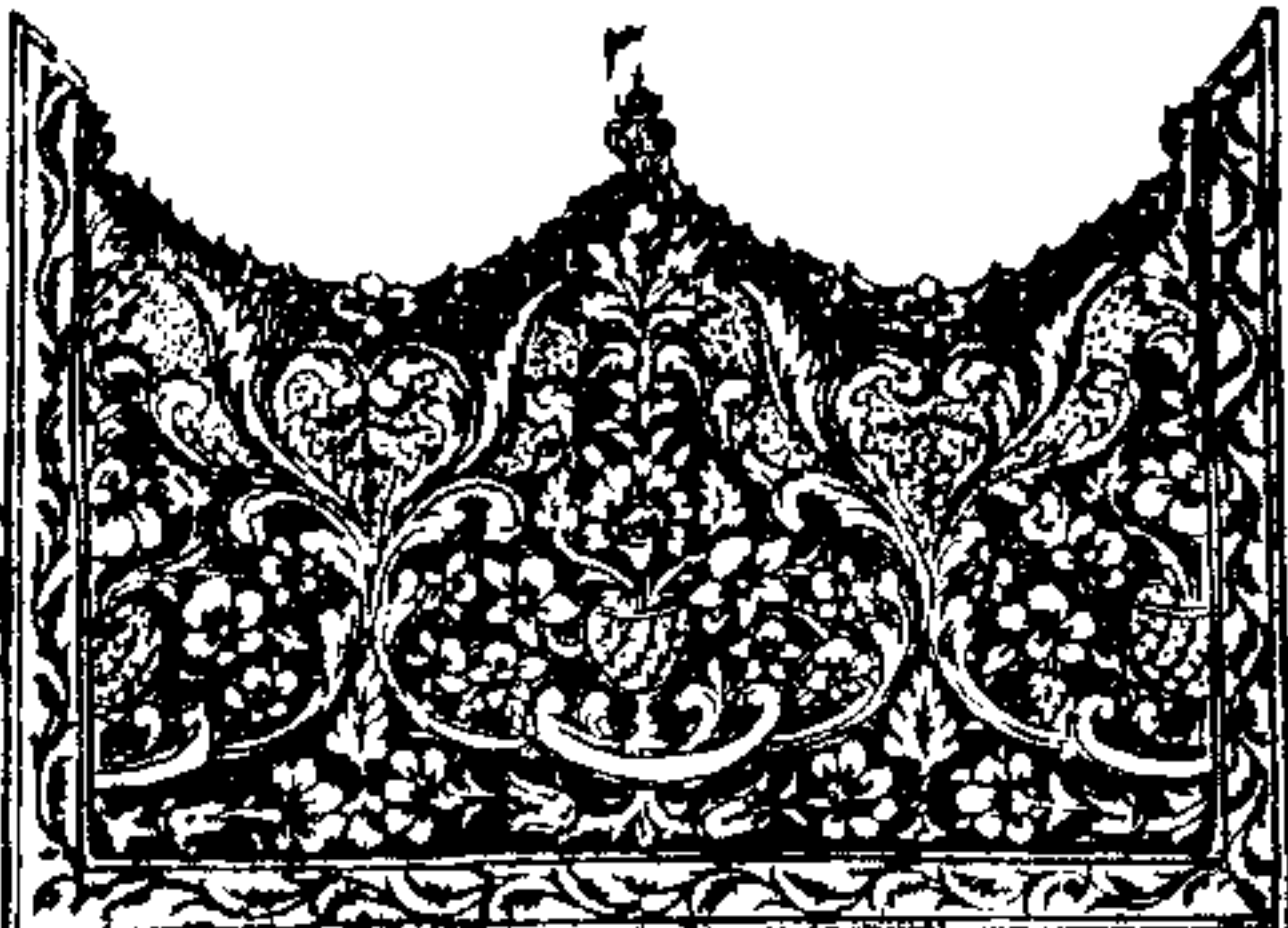
العلوية وثمر الشجر الزكية النبوية شعر
 ماقلت في وصفه شيئاً لا مدح الا وجدت ثناءه قوتاً وما وصف
 اعنى به المنوة باسمه الفاضل الموتى **محمد سعيد بن الحارث**
 واعظ على العظيم آبادى لانزالت الايام بوجوده باسمه
 الثغر وحدائق فضائله يانعة الزهر فان نال منه
 اقصى الاماني له ديوان في الفارسي وفيه نبد من
 الاشعار العربي وما ادركت ما هو ديوان ترغيب اليه
 جميع النفوس وتشرب به بقرطيبها كل عروس منزلة
 عن اللغو والتاشيم تزمة لكل ذي ذوق سليم
 ما تده عادت من السماء بعد انقطاعها بل نفاطية
 رايت تشناق الاذان الى اسمائها لم تر عيناً في
 قط من قبل ديوانا حوى بعض ما قد حوى هذا
 كتاب الوبياع بوزنه ذهباً لكان البايغ المغبوناً
 كان المباسم ميمانه ولا ماته الصدى لما التوى
 ولما رأيت كما وصفته خفت عين المعيان ولما را

كنفري على عليه ما به نشان فعبته بهذ التقرير
حباله و صرونا و صلى الله تعالى على خير خلقه
محمد وآله و صحبه اجمعين

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله وكفى والصلوة والسلام على سيدنا محمد المصطفى وعلى اله النجار الشرفا
 واصحابه اهل الصفا والوفاء ابا بعد اين شكسته نسبته چندست از افكار است
 گنگار امیدوار رحمت پروردگار غفار محمد سعید بن مرحوم منشی اعظم علی
 غفر له ذنبه انحنی و ابجلی خیالاتیست پریشان کج دردی از عمر فرا هم آمده
 و کلماتیست از توایب رحمن که کلک طبع موزون بر صفحه اندیشه رقم زده
 بر صاحب دلان عاشق سخنان روزگار عرض کرده می شود و نزد دوستان
 و عالی طبعا ان اسرار و دیار بار سفان میرود اگر حسن قبولی یابد از سعادت
 راه اگر در ناخیری کنند غایت غنایت برین آتم تخلص در اشعار فارسی
 حسرت است و در نظم شعر وارد و که اقل قلیل است سعید و گاهی فارسی
 هم بوقت قطع شعر من آیدست یا آورد بالیقین ان که فیض سبحانست
 از دم نامیست نغمه ایست این نه فخرست شکر یزدانست نه مراد عوی
 زبان اینست نه مرالاف علم و عرفانست کرد تا سید بن بروج القدر
 از خداوند لطف احسانست از تماشا شایبان این گلزار مدعا بدم عا
 غفرانست و امد الهاوی الی سبیل الرشاد و منه المبدأ و الیس المعاد

این شعر در کتاب
 انصاری در شرح
 بالعموم بروج القدر
 در وصف شان نجیب

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

قصیدہ فی توحید اللہ سبحانہ و تہمیدہ دست جا

تعالیٰ سے شائش کہ نہا نیست پیم
 جمال عالم آرایش تجلی کرده در بر
 اگر حسش نبود ای آشکارا رو مجھوا
 نہ پڑا نہ بجان آتش رود از سوز عشق شمع
 نگر و نہ ملائک سجد پیش آدم خاکی
 تظہر بر چہ اندازی بو داینہ حسش
 بتبسیح و ثنائش نغمہ سنج خوشنہا نیست
 چو گوید آنکہ در دستش لو اسی حمد لاهی

ہو الاول ہو الآخر لا اسماء
 چہ چشم و لب و خال و خطہ زلف عارض
 نہ بخون میشد بخون و ہنق عاشق غم
 نہ بلبل از غم گل نالہا میگرد شور و آواز
 پرستیدی نہ بتا بر من بگر آتش را
 زمین و آسمان و شت کو و وادی و دریا
 اگر ناطق و گر صامت و گر لنگ ست گویا
 کسی دیگر ثنائش کند حصا کجا بار

چو گوید آنکہ در دستش لو اسی حمد لاهی

ازینجا گفت اندکونی ازینجا و اسئلوا و مرو
 دعا و سئلت ما بندگانرا که درازان تعلیم
 ز لطف رب بعد است این عید و عداوم
 سحاب لطفش از بار دشو سترش و در
 چکد از آسمان باران وید از زمین
 چه آدم جمله عالم بجز مندا از حمت عالمش
 گفتیم بر حقیقت نعمتش را خوان بیغما
 کند قسمت بکس هر چه خواهد بود بر خواه
 امر عمریت کند بر سوی حمد او دام
 قریب است بحیث او بهر جا حاضر نظر
 سجود کن شناسی نیار و عجز خویش آرد
 خداوند الهای بی نیاز استغایا
 بود علم قدیم تو محیا جزئی و کلی
 چه حکمتهاست در ایجاد عالم از زمین تا آسمان
 ملک را ساختی روشن بخورشید و ماه و نجم

دعا از ما اجابت و سؤل از ما رو
 که ما را افتقار ذاتی و او راست استغنا
 و گرنه از گناه و طاعت نیستش پر
 سهوم مگر عبید نماذ و در جهان مختصرا
 رساند روزی دم شب و وزارت و با
 ز خوان نعمتش هر شے بیغما میدرد بیغما
 چه امکان کسے باشد که بی اذنش کند بیغما
 نیابد راه نقصان و زیادت اندان صلا
 نشد ازین ادای کجوت و عزم شد برین سلوا
 مشغوب از حسرت بیاد حضرت و
 که سولی ز نخواهد کرد اگر چه بد بود کالا
 بر حمت کن نظر بریا گنه بخشا کریم فرما
 ز اول علم هر شے اری اجمالاً و تفصیلاً
 چه صنعتهاست در تشریح انسان همه
 زمین را آسمان کی دی ز ولد آدم و حوا

اینها حضرت زین العابدین
 علیه السلام است

بمقد تو زبان بکلمه و صفت بیان قاصر
 من مہجور اگر وصل ترا جو ہم نہ عدم
 جواب بن ترا یا منت چون محسی کلیم شد
 زارینہای مشتاقان بیانت کی نقصان
 مرا از سر مسلمان کن حجاب از پیش سر بردار
 کجا در حمد تو یارب تو انم شاعری کردی
 ندارد شعر من قدر شعیری گر چہ از پستی
 چہ قدرت داشتہ تا لفظ و معنی بسیار ام
 در نظر اگر حسن قبول در گھمت یابد
 فرستادی بشان شان عوان چند آیت قرآن
 مرا عادی کن با تھی کن با تم بھر وادی
 مرا کن تابع حکمت کہ گردد شعر من حکمت
 از ان حکمت کہ شد در پیران مصطفی صانع
 چنان کہ ز شاعران ادھی خورشیدشان نکونند
 فصیحان و بلغان مثل یک سو رت نیادند

مجلس از بی کبیر اصل
 فارسی و عربی کون نامی ازند
 ارکان از شوق من و تو
 پیش منی غایب از ادبی کون
 مہ و از غرض و شوق
 خود و از شوق
 الفاظ و ان عالم
 نقل و ادبی و شوق
 تا لا یفعلون الا الذین اتفقوا
 و علیہم الاضاحات و اگر
 انہ کبیرا و شوق
 ای شوق و شوق
 مہ و ادبی و شوق
 مونس نہ ہست

بتعریفت خورد نادان اور کت نصرا
 کہ از شوق جمالت تیار بی ہنر و آرمو
 تو اندکے ہو سنائی دین ادھی دن یا
 تجلی کن کہ خاکستر شود کوه وجود ما
 مسلمان از گرم کردی گبر بیسی تر سیا
 چسان بالیت شغری شعر حمد تو کنم نشا
 تو کر خواہی کنی شعر مر ابالاترا شغری
 تو کر دی از گرم مار سخن سنج سخن آرا
 ملائک زیب گوش خود گفتند این لولالا
 نمازی قدی شاعر را نیکر دی گراستنا
 بدہ تو فیق کار خیر تا باشیم مستغنی
 نہ آن حکمت کہ باشد سوء من بو علی
 بشعرم چون سنا دہ قبول خاطر امانا
 کہ انسان گر چہ آرد بود بر نفس خود سنا
 کلام پاک تو ہر گونہ عجز است یار تا

ندارم بعد ازین میلی بحسن لغزین شعر
 خیرم کمن اسرارش منیرم کمن بانوارش
 بزرگی اتقیارادر حریم کوی تو باشد
 من مسکین سنا آنچه از تو خواست منم
 بهر چه از اولیا گویند و قفنی ز آرزوی
 دعای ما اجابت کن بجاه احمد مسل
 شفیع ما کنه کاران بدرگاه رفیع تو

جمال شاه قران مرا از فضل خود بنما
 نمایم تا بدیدم دران چون قاضی برینما
 مرا هم حرمت ایشان نصیبی بخش از تقوی
 چه باشد گروهی ملکی گذاری راشه نشا
 ز سر چه از انبیا گفتند آسنا و صدقنا
 محمد سید کونین و شاه طیب و سلج
 صلوة از تو سلام از ما بروح پاک و باد

سناجات بدرگاه قاضی حاجات

من بنده کمینم یاربنا ترسم
 مستغرق گناهم شمر سده و سیاهم
 از کرده ام پشیمان در کار خویش چون
 انت الکریم فاغفر انت الرحیم فاغفر
 تردانیم و عاصی در ورطه معاصی
 لا یسوا پیامت لا تقنطوا کلامت
 در حالت جیاتم از غم بده نجاتم

داغ تو بر جسمم یاربنا ترسم
 لطف تو عذر خواهم یاربنا ترسم
 مغلوب نفس و شیطان یاربنا ترسم
 انت العظیم فاغفر یاربنا ترسم
 یا اخذ النواصی یاربنا ترسم
 ما یم و صدند است یاربنا ترسم
 هم در پس محاتم یاربنا ترسم

له قاضی ناصر الدین
 بنفله ی صاحب
 قد لیبوار التشریح
 اسرار ان و بل من
 علیہ کونیت الیوم
 بن محمد بن علی بن محمد
 و بنیاد کتب
 قضا و حقا
 و فاش
 و شتا و صبح
 و خیر و اجابت
 له حال و نفاست
 ان اگر کم غم اند
 و غم و است
 له ابن خلیف از
 کلیم شامی عبد الوه
 است که تصدیق
 کرده ام در است

نعم الوکیل ربی یارب انت حسبی
 انت القوی فارحم انت العلی فارحم
 دردمراد واکن بانویش آشنا کن
 توفیق طاعتم ده زاتش براتم ده
 دیدار خود بخت ما را بکن کرامت
 یا دافع البلیا یا واسع العطا یا
 ما یم و قامت خم از یا بخت غم
 بر روح پاک احمد حسرت صلوة بعد
 رویم بطاعتش کن و زری شفاعت کن

ای شکر زنبی یارب بنا ترحم
 انت الولی فارحم یارب بنا ترحم
 و ز ما سوار ما کن یارب بنا ترحم
 ما و اجبت تم ده یارب بنا ترحم
 در عرصه قیامت یارب بنا ترحم
 یا غافر الخطایا یارب بنا ترحم
 یارب بنا ترحم یارب بنا ترحم
 هر خطه میفرستد یارب بنا ترحم
 رحمت بر منش کن یارب بنا ترحم

فی التوحید و المناجاة

ای بنجاک درت پناه همه
 نور وجه تو شمع راه همه
 چون خط دست برف جو دست
 گم عفو تو ز بسیاری
 بادشاهی ترا مسلم و بس

سر کوی تو سجده گاه همه
 وز تور و شنش بیاه همه
 با سپید کرم نگاه همه
 ریزد از دامن گناه همه
 جمله شانمان گدا تو شاه همه

کار مابندگان گناه و خطا	کار تو عفوای آله همه
	جرم حسرت پوش و ز جزا ای تو پوشنده گناه همه
قصیده فی نعمت النبی صلی الله علیه وسلم	
<p>چاک در حیب و گریبان سینم بر تاجم بار و ستار و کلاه از جنون تا گشته ام کامل فنون دور من شد نوبت مجنون گذشت در شکاف زخمهای پای خویش لاله سان باد انهبای خونچکان سرد هم چون دو دآه سینه سوز از گل خود هر کج ایام نشان از صف طاعت برو نم کرد عشق حکمت از پیرمغان آموختم پرده از روی حقائق انگشتم</p>	<p>دست صحرار ابدان سینم گل بس از سنگ طفلان سینم خدا بر عقل نادان سینم کوس لاغیری بمیدان سینم بخیه از خار مغیبلان سینم خیمه در کوه و بیابان سینم آتش اندر چرخ گردان سینم نغمه ما چون عند لبیان سینم ساغر می پایی لغزان سینم طغنه بردانای یونان سینم تن ز گفتار پریشان سینم</p>

خرد وجود و اجم مشهور نیست
 از در الایاتد چون رسم
 لا تو اخذان نسینا ربنا
 هست ناپید اکنارا بن محیط
 ای رانا نباشد آگهی
 تانه پنداری که لاف هست و گزاف
 نغسره الفقر فخری بر حصیر
 ناتوان مورم و قسمت نگر
 بر در ایوان سلطان رسل
 آب میباشم بکوش از دو چشم
 می نشینم گاه در باب السلام
 که چنین سایم باب جبرئیل
 میروم مابین قبر و نمبر شش
 جان نثار مرقد پاکش کنید
 هر که گردن چپ از فرمان او

تیغ لا برق امکان میزنم
 ذکر را بر طاق نسیان میزنم
 دست در دامان غفران میزنم
 دست پادرو و پراسان میزنم
 باد و توحید پنهان میزنم
 حرف با اتقان و ایقان میزنم
 همچو شیران درستان میزنم
 خیمه در ملک سلیمان میزنم
 شبانه چون گدایان میزنم
 وانگهی دامان شرکان میزنم
 فال فتح الباب عرفان میزنم
 سرگه بر باب رحمن میزنم
 یا قدم در باغ رضوان میزنم
 این سخن با اهل ایمان میزنم
 گردن آن نامسلمان میزنم

میکنم در جام درد دور داو
 سر پای نخل قدش می نم
 میکنم صفت لب گلزنگ او
 چون تمبها سے او یاد او رم
 میکنم مردم حدیث آن دمان
 نسبت دندان او کردم بدر
 بر سر آسمان شاعری
 میکند روح القدس تائیدا
 چرخ میگوید که نقش سکه اش
 گفت جو داو صلاهی خاص عام
 هر چه بینی در وجود از جو داوت
 رحمه للعالمین گفتش حسدا
 فارس عرش فر از عرش گفت
 یانبی الله بام نعمت تو
 گر چه از هندم ولی از پای طبع

چون بود در دار و اسان سینم
 پشت پا بر سر وستان سینم
 سنگ بر لعل بخشان سینم
 شور محشر در دل جهان سینم
 تشنه ام بر آب حیوان سینم
 زین سخن دندان بزندان سینم
 طبل مدح او چو حستان سینم
 راه دشوار است و جولان سینم
 بر مه و خورشید تابان سینم
 روز و شب بر خوان تسان سینم
 این دهل بر کاخ بران سینم
 فهم کن حرفه ز قران سینم
 گوی گردون را بچوگان سینم
 از بلاغت طبل سخنان سینم
 گام در خمیر از و شر و ان سینم

<p>تا کجف آرم گم نامی خوش آب میکنم در یوزة دبدار تو بارده در مجلس قدست مرا با کریمان کار بادشوازیست که توان گفتن بدیجی لا ائقت</p>	<p>خوطه در دریای عمان میزنم حلقه برد چشم گریان میزنم گرچه هر دم دم ز عصیان میزنم این نواجون بنیوایان میزنم قفل خاموشی بلبان میزنم</p>
--	---

وز سلامی کان بود حسرت پیم

نامہ رامہ سے بی پایان میزنم

ایضاً فی نعتہ صلی اللہ علیہ وسلم

<p>بهر کسکه عاشق گل وی محبت امروز بر که کرد خاک درش مقام محروم کی گدای در خویش را کند در مصحف مجید الف لام میم پیست جان بخش مرده شد نفس عبوی از آن دیوانه آنکه نیست بزنجیر کما گردن برار هست گنایم و گر فرزندان</p>	<p>بیشک بهشتی است اگر نیک گرد است فردا مقیم حنت و قصر ز بر جد است شاه رسل که بر فلک افکنده معند است رمزی از انان انان از انان نقد است کز حق بسو خلق منشیر با حمد است عاقل بقید شرع شرفیش مقید است دارم و سید که اسیدم کی صدر است</p>
---	--

<p>یعنی بجای احمد مرسل زهتش ای طلعت تو آئینه حسن لم نزل حسن تو هر که دید تحقیق دید حق و صفیخ جمیل تو گویم مرا چه حد نام تو شد محمد و محمود و جاسق تو گفتار در شمار تو و وحی کردگار نازم بآن زمین که ترا خوا بگاه شد بلع مدینه کز نم فیض تو هست سبز دل از طواف کعبه تسلی کجا شود</p>	<p>بخشند هر گناه و خطا یک سزاست روی خوش تو سطلع انوار سزاست در رو تو جمال الهی مشاهد است جز آنکه لطف خوبی خود تو بجد است باشد لو اسی حمد شمر ترا بد است با هم ز اتحاد چو حرف شد دست از عرش برتر است الهی چه مرقد است هر برگ آن بقدر فزون از مرد است مارا که طواف کعبه کوی تو مقصد است</p>
<p>رحمی بحال حسرت و خسته غریب شان تو ای رسول خدا رحمت آیت</p>	
<p>ایضاً فی النعت</p>	
<p>چون بگذری بباد بصرای مدینه کن عرض سلام بنیازیکه تو دانی خواهم که فلک گرد بر آرزو وجودم</p>	<p>یاد آرا زین عاشق شیدای مدینه بر کوچ و بازار و مکانهای مدینه تا با تو شوم بادیه پیمای مدینه</p>

با قافله اشک دل خون شد من
 ای مرد مک دیده بر دلی ز چشم
 شیرین لب جان بکیدن بود آنچه
 حلواست ز طبعهاش ولی دودندید
 وزی بود آیا که مدینه شودم جا
 خاک است بر آن سر که ندارد طیب
 از سیم طلب مجد و ز دانش طلبین
 اول بدل و دیده بده نور ز نوش
 انوار بلند است در اواز در و دیو
 صدم تر به در چشم بصیرت بود افزون
 در هفت صدف نیست یکی کو کرب
 تعظیم و شرف مکه اگر یافت ز کعبه
 خوشید کند سجده بان قبه که باشد
 از سبز غلافیکه بر آن حجره قدس است
 بر تر بود از عرش زمین که در آنجوش

هر روز بر آید تمنا سے مدینه
 کن پای ز سر بھر تماشا سے مدینه
 لیکن نہ بشیر نبی حرما سے مدینه
 از لطف و دود آمده حلوا سی مدینه
 زانگونه که شد درد دل ما جای مدینه
 سر بایه سو و آمده سو و اسے مدینه
 و انکه طلب بیسر کن از پاسے مدینه
 زان بعد هدایت طلب از مای مدینه
 گوئی همه نورست سر پاسے مدینه
 از لعل و گهر قیمت خارا سے مدینه
 در حسن و بہا چون در کیتا سی مدینه
 کم نیست از ان قبه خضرا سے مدینه
 آرا مکه سید والا سے مدینه
 تشریف خدا داد بہ بالا سے مدینه
 دار دتن پاک شرف افزا سی مدینه

سلطان رسل فخر امم شافع محشر تا خاک مدینه شرف از مقدم و بافت از زمین جوار و اثر خلق عظیمش تا چاه مدینه شده دریا عطایش دانی چه بود آب حیات دل مژه خواهد ز تو حسرت طلب خود بخت تا زمره نعت تو بر خطه سبید	دارای بهشت و چمن آرا مدینه جبریل امین است جبین ساسی مدینه دارند چه خلق حسن انبای مدینه حضرت جگر شنید در یاسی مدینه یک شربت آب از کف مقامی مدینه اسی داور هر کشور و دارا مدینه در زمره مرغان خوش او ای مدینه
--	---

غزل فی نعتہ صلی اللہ علیہ وسلم

فلک استان رسول خدا چگونه ز شانش که حق گفت بآن شهر نیز قسم یاد کرد بیان جهان بود نخل مراد چشم شورگر دیده عذب قرآ مذاق دل و جان طلاوت برد خوشابخت آنکس که پیغام حق	ملک پاسبان رسول خدا لعمرك بشان رسول خدا که بود آن مکان رسول خدا قد وستان رسول خدا ز آب دمان رسول خدا ز شهید بیان رسول خدا شفید از زبان رسول خدا
--	---

کف زرفشان رسول خدا	نوگویی که بود دست کان کرم
که شد در اردان رسول خدا	ز سر خدا گشت آگه که
خوشان دستان رسول خدا	خدارا ازین دستنی یافتند

رحمت هزاران صلوة و سلام
بر روح و روان رسول خدا

وقال متولها به صلے اللہ علیہ وسلم بالمدينة

مهوشان هندوئی با سید	مه علام روی تو با سید
گوشه بروی تو با سید	محسب راجد عامی عاشقان
حلقه های معوی تو با سید	حلقه ذکر قلوب عارفان
قبله من کوی تو با سید	کهری رار و بسو قبله ایست
نسبت با بوی تو با سید	نیست مشک و صندل و کافور را
تاری از گیسوی تو با سید	مغف عشاق است با چین و تار
چشم چون آهوی تو با سید	میکند دل بهای شیر انرا شکا
قامت دلجوی تو با سید	هست از بستان جان نخلان

حسرت و نخته نکشاید زبان

جزگفت گوئی با سید

وقال استشفایه صلے اللہ علیہ وسلم فی المدینۃ المنون

س از عصیان کبر انبارم شفاعت یا رسول	شفاعت یا رسول
صفا کر که سپرد کبار کرده امجد	عقوبت با من و او از م شفاعت یا رسول
رسول انس جان هستی شافع عاصیان	کنه کارم کنه کارم شفاعت یا رسول
توئی حاجت دامن توئی شکل کشان	توئی مویش تو یارم شفاعت یا رسول
نبی الرحمتی آخر شفیع الامتی آخر	چو فرودار و تو آرم شفاعت یا رسول
دویدم سید سویت رسیدم سر کوب	شفاعت از تو آرم شفاعت یا رسول
شیدم سه از خاکت گزفتم دهن پان	منش از دست نگذارم شفاعت یا رسول
چو رسو تو آرم اگر من صد گنم کردم	مگردان که بدکارم شفاعت یا رسول

درود از شوق بر قربت شد بخت

شویا سهل و شوارم شفاعت یا رسول

وفی نعتہ صلے اللہ علیہ وسلم

نور هدایت رو محمد صلی اللہ علیہ وسلم	سایه رحمت کو محمد صلی اللہ علیہ وسلم
گرد بهر جانب که اشارت سجد نمودن	قبله جانان بر و محمد صلی اللہ علیہ وسلم

<p>کعبه ایمان کوی محمد صلی الله علیه و سلم شرف قد و بجوی محمد صلی الله علیه و سلم هست رخ نیکوی محمد صلی الله علیه و سلم لطف حق آمد خوی محمد صلی الله علیه و سلم سلسله گیسوی محمد صلی الله علیه و سلم جان بدیم بر بو محمد صلی الله علیه و سلم با در حسرت سوی محمد صلی الله علیه و سلم</p>	<p>خانه دین را ساعادت که طوفان فتنه دریا گشته بهر کج خزان سازه از راه زین جلوه حسن نامتناهی چشم بد از دور الی کرد خدا بخلق چشمش اندر شاخه عظیم عشق خدارا سلسله خندان جان و دلهای گرچه ندیدم رد محمد گشته ام سیر می محمد شام و سحر تسلیم و تحمیت از غم و شوق و محبت</p>
--	--

ایضا

<p>زین تخمه نیکین در رسول عربی را این تان نهال حین مطلسبی را و الله بهم کان علیما و خبیرا بیهوده بهر در چه روی حق طلبی را دیگر نکشد جام شراب عجبی را بر نام خوشت ناز بود خوش لقی را از قد و لبست یافته شیرین رطبی را</p>	<p>بفرست در و وارد دل جان روح نبی را فرمود خدای رب گلستان دو عالم بر جمله نبی نزد حق او را شرف آمد حق را بطلب از در آن شاه رسولان هر کس که شد از نرگس مستانه اوست ای ختم رسل محمد شافع محشر هر تخیل که در باغ جنان نشو و نما یافت</p>
--	---

<p>باقد تو بالای فلک صیسی مریم با چون بفرق تو نالیم که آورد تنویت کشدم عشق زین بسته برد نادیده زخمت دیده من چیرتست گواشی بفرغان من دختسته توان دشت</p>	<p>ز انسانکه بگهواره نشاند صبی را در ناله نغمه چیر تو جسم حطیبی را ای من سگ تو عفو کن این بی ادرا گفتن نتوان با کسی این بواجبمی را چون ساز کنم ز مژه نیم شبی را</p>
--	---

	<p>جان میدید از تشنگی شوق تو حشر ای ابر کرم چاره کن این تشنه لبی را</p>	
--	--	--

ایضا

<p>نگار اولهنریبانا زینا برای دیدن روی نکویت شفای ما علیطان در لبست شد از فرق میان آن دو ابرو سرم خاک ره چایک سواست بسوی حسرت مسکین نجاست لقد ارسلت من ذی العرش حقا</p>	<p>بهارا گلخندار امه جبینا خدا فرمود سپید چشم بینا دوا سی ما چه داند پور سینا وضوح معنی فتحا بینا که مرکب بر جعاند از جرح میسنا ز چشم لطف ختم المرسلینا رسولا رحمة للعالمینا</p>
---	--

ایضا

عبدالمطلب
 غزینہ میں
 کنویں سے
 نرسد خوجمال
 باوڑہ نوش
 امنہ صلا علیہا

زردیدار خدا تا خوش کنم غدیدہ خود را	بزریر پا احمد فرس سازم غدیدہ خود را
ببخشد تا کراتہ جرعه نوشیدہ خود را	جهانی انسر مہ جان رو دکشش درین بود
کہ فرماید عطایا پیر این پوشیدہ خود را	ہزاران یوسفت یعقوب سائل بر چویش
ز خارستان بنیاد امن برچیدہ خود را	کندر وز جزا پر از گل امزش است
اگر خواہی عزیز یوسف ز دیدہ خود را	باخوان دہلت تا در چہ عشقش در اندام
زارض ہند و اہل وطن رنجیدہ خود را	بود یارب کہ بر خاک مدینہ بنیم آسودہ

سعید اشعار و نعت نبی میگویند

نثار سرور دین کن در سنجیدہ خود را

تضمین پین سعدی علیہ الرحمۃ

دل و دیدہ محو جمال و کشف الدجج بجمالہ	نرسد خوجمال او بلع العبد کمالہ
بنم تو سل آل او صلوا علیہ وآلہ	کنم اتباع خصال او حسنت جمیع خصالہ

فی منقبۃ سید الاولیاء علی کریمؐ

شد قوی دین نبی از زور بازو علی	جو ہر نصرت عیان از تیغ ابرو علی
بین جمال اسد در آئینہ روی علی	ذات پاکش منظر خاص جن کبریا علی

<p>گرچه در ظاهر بسوگنده و آورده ام هر سحر چون گل نشینم در ره باد صبا چون نکرده حق پاسبان خاطر او رسد یادیزدان رضی از بوکر و عثمان و عمر هرست شیر خدا برین بخش اسی که بیم</p>	<p>روی دل دارم بیاطن دانم اسو علی براسید آنکه روز کیشنوم بوی علی مصطفی را تکیه سر بود ز انوی علی رضی از ایشان علی ایشان جوی علی می شمارد خویش را حضرت سگ علی</p>
--	--

ایست

<p>از حب علی دلم بتاب است آباد و لیکه از غم او کم نیست مر از حوض کوثر ستم ز نگاه چشم مستش انصاف که ذره چون بقصد فرمان مهر چون نبردی در کارست چرا دنگ است</p>	<p>بر آتش شوق او کباب است چون خانه چشم خج است این چشم که در غمش بر است این سستی من از شر است هر جا که شعاع آفتاب است او چاکرت از فلک جناب است عالم همه از تو کامیاب است</p>
--	---

حضرت زکریا که کسی نرفته ام جام
 کوست متی ابو تراب است

ایضا

زودیدار خدا تا خوش گنم غم دیده خود را	بزریر پا احمد فرس سازم دیده خود را
بخشد تا کراته جریعه نوشیده خود را	جهانی انسر و جهان در کفش زین خود را
که فرماید عطایا بر این پوشیده خود را	هزاران یوسفت یعقوب ساین در جوش
ز خارستان نیاد این بر چیده خود را	کنند وز جزایر از گل امرزش است
اگر خواهی عزیز یوسف ز دیده خود را	با خوان ده لست تا در چه عشقش اندا
زارض بند و اهل وطن رنجیده خود را	بود یارب که بر خاک مدینه بنیم آستو

این غزل بر سبک خود
عزیز دین گنجی
لکنون است
دو غزل از سبک
بسیار است
با دو غزل
از من و گل

سعید اشعار و رنعت نبی میگویند

نثار سرور دین کن در سجده خود را

تضمین بیتین معدی علیه الرحمه

دل و دیده محو جمال او کشف الدجج بجمال	زید خرم جمال او بلغ العبد بجمال
بنم تو سل آل او صلوا علی وآله	کنم تبا بخصال او حسنت جمیع خصال

فی منقبة سید الاولیا علی کریم الله

شد قوی دین نبی از زور بازو علی	جو هر نصرت عیان از تیغ ابرو علی
بین جمال اسد در آینه روی علی	ذات پاکش منظر خاص جان کبریا علی

<p>گرچه در ظاهر بسوگنده و آورده ام هر سخن چون گل نشینم در ره باد صبا چون تکمیل حق پاسبان خاطر او رسد یاد نیردان رضی از بوکر و عثمان و عمر حضرت شیر خدا برین بخشا ای کرم</p>	<p>روی دل دارم بیاطن دانم اسوی بر امید آنکه روز بشنوم بوی علی مصطفی را تکیه سر بر دزانوی علی رضی از ایشان علی ایشان جوی میشمارد خویش را حضرت سگ علی</p>
<p>ایست</p>	
<p>از حب علی دلم تاب است آباد و لیکه از غم او کم نیست مرا از حوض کوثر ستم زنگاه چشم مستش انصاف که ذره چون قصد فرمان مهر چون نبردی در کار نیست چرا درنگ است</p>	<p>بر آتش شوق او کباب است چون خائنه چشم خرم است این چشم که در غمش بر است این سستی من از شر است هر جا که شعاع آفتاب است او چاکرت از فلک جنا است عالم همه از تو کامیاست</p>
<p>حضرت زکریا فتیله ام جام کوست می ابو تر است</p>	

ایضا

<p>بیا ساقی بده جا بنام ساقی کوثر از آن غلظتم بیاسی خرم که از جوش و بجای ر و صبح و شام مستان از غلظت تماشا کن که بر کشت امید ما گنگن دل کا هید از غم چون طلال او ره کام بخش آب کوثر دشمن صدیق اکبر را</p>	<p>مگر کن مست لا یعقل ز جام ساقی کوثر رسد در باطنم هر دم پیام ساقی کوثر بجا آزند چون مینا سلام ساقی کوثر چو باران است یزان فیض عام ساقی کوثر مه کامل کند لطف تمام ساقی کوثر اگر شنیده بشنو کلام ساقی کوثر</p>
--	--

چو باک از شنکیها و ز محشر بشدم حشر
 چون هستم بجان و دل علام ساقی کوثر

فی منقبه غوث الثقلین سیدنا الشیخ عبدالقادر جیلی رضی اللہ عنہ

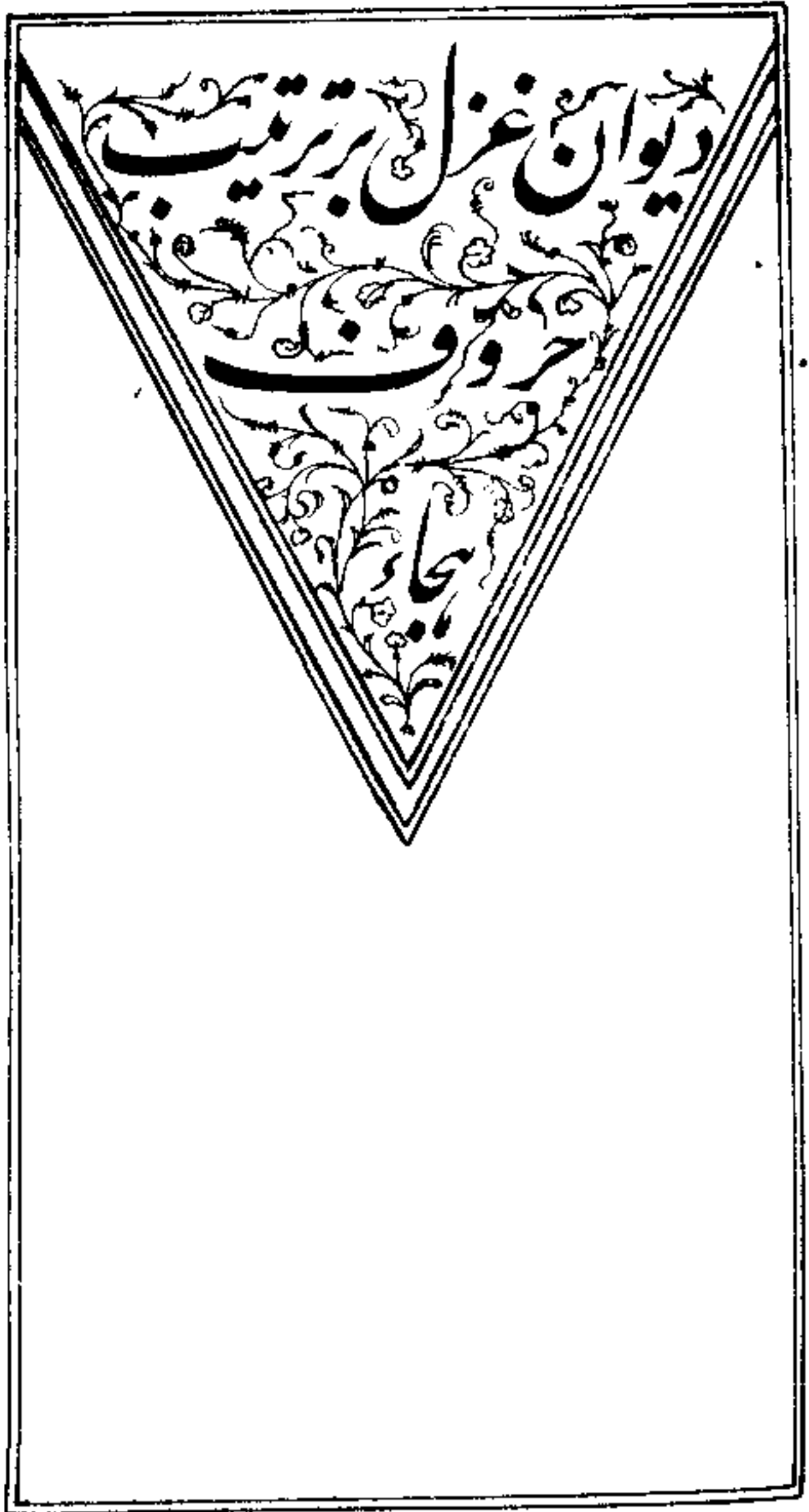
<p>طائر عرشین حضرت غوث الامم یاشه کشورین حضرت غوث الامم خاک کویت بحین حضرت غوث الامم می هم سرزمین حضرت غوث الامم معنی فتح مبین حضرت غوث الامم</p>	<p>باوی راه یقین حضرت غوث الامم شیا بقدر نانیم گدایان درت خوشتر از سلطنت روزین برت بر امید قدم پاک تو عسیت که من اشکار است ز پیشانی نور اگینت</p>
---	---

بمقامیکه رسید بقدمهای نبی	نرسد روح امین حضرت غوث الاعظم
	توشیح احست نخست بدست تو فرود سویش از لطف بچین غوث الاعظم
	ترکیب بند و رفعت نام تمام
<p>السلام اولین مخلوق العالمین السلام اوصف ذات تعینی آن دم بود السلام می فرمود اصل اصول کائنات السلام آب و رنگ روحه السلام السلام انبیا تحت لوایت کلهم السلام از خدا بر تو بهر دم صلوات السلام می ای عالم بتعالیم السلام گفت توطه و سبب از خدا السلام از بزم محراب کائنات و جوب السلام معنی هر صورتی با که است السلام می آنکه بر منبر جوهری قیام</p>	<p>السلام آخرین پیغمبر روی زمین گوهر آدم نهان اندر میان مارطین و می انقاس قوس پیدای انبیا و مرسلین السلام خاک پایت کحل عین حور عین السلام اسید اولاد آدم جمعین السلام استانت منزل روح لاین قابل علیت علم الالین و الاخرین وصف نون القلم حمل قرآن مسبین السلام پایه سعراج تو عرش برین نقش آن بر صفحہ تصویر عالم آفرین استن جنازه آید از فراقت در جنین</p>

شده پیر الی لشکر و ان با معین	السلام انکه از انگلستان تو فواره
السلام احسرت و نخسته انعم المعین	السلام ایکسانرا چاره ساز و داور

صد سلامت میفرستم شی شفیع عاصیان
یک علیکم گو که یا نیم آتش و وزخ امان

بوسه نهر جا که دریایی نشان ^{مصطفی}	ای صباگر بگذری آستان ^{مصطفی}
رو باز ترکانش چون عاشقان ^{مصطفی}	چشم من شو آب و صحنم از شرک
میسراید طبله چون داستان ^{مصطفی}	بیشو چون گل سر پا گوش و استماع
وحی منزل یا حدیثی از زبان ^{مصطفی}	ای خوشا آنکس که روی ^{مصطفی} دید و شنید
قاب قوسین ست او ادنی مکان ^{مصطفی}	عیسی مریم اگر رفت از زمین آسمان
آدم و کن و نذر نشان ^{مصطفی}	رفت شان عظیمش بین که باشد و نذر ^{مصطفی}
دو جهان یک گوشه باشد جهان ^{مصطفی}	اسد شرح صد شرح چو بد شرح کس

بسم الله الرحمن الرحيم
 رادیف لآلف

روی در روی خدا داریم ما
 عقده از کار جهان و آیدیم
 چاریار مصطفی را پس رویم
 هم با اهل البیت خود را بسته ایم
 هر نفس امید صد انعام حاصل
 چشم عاجز پر دریه با دیدم
 چون علی بن حسین بن علی
 نام با قبر ابن زین العابدین

سر پای مصطفی داریم ما
 پنج بر مشکل کشتا داریم ما
 هر یک را پیشوا داریم ما
 هم با صاحب اقتدا داریم ما
 از حسن بن مرستغی داریم ما
 از شصتیدگر بلا داریم ما
 در ره دین رهنما داریم ما
 بر زبان صبح و مسا داریم ما

جعفر صادق که ما را نادیده است
 موسی کاظم بود ما را امام
 هم تقی و هم نقی و عسکری
 انتظار مهدی آخر زمان
 شیخ ما محبوب سجاسی بود
 پیرماندر محاسن قادری است
 تاج شاهی بر سرم نعلین است
 آتش عشقیکه سوزد در جهان

ذکر خیرش دائمی ما
 پیشوا می چون رضا داریم
 هر سگه تن را مفتد داریم
 از ره صدق و صفت داریم
 از جنابش فیض داریم
 آنچه پیر هدای داریم
 سایه بال هر ما داریم
 منت ایزد را که ما داریم

شور و غوغا چیست آهسته نموش
 خود ستانی که رو داریم ما

ای طبع صبر علی البلاء ایونک لا استطیع صبر
 بگویند جانان چو جسم بجان برو خاکم چو
 ز خلق را از ترانه هم حدیث جرت کس نگفتم
 شیرین من چو با ما فزای عقلی را دوستی
 به با خلد برین جان کس لغیر جاوید شد و صا

هر آنچه خواهی بکن و لیک جدا نشک خدا را
 زمان کف نه صبر در دل نه هر نفس در سر
 قللت فی نفسی بغیر تو ولیس منی علیک دعوی
 منم قید دو کون فارغ سر مدارم من
 لربح قند تو آب کوب شرقد بلند تو محل طو

عاشق شاه نذر عجمه قادری
 این موهوب ماه تنو طمانی کرم
 از مضامینات لکهنه کرم
 خانم حضرت ایشان
 این مصلح بود
 در چشم ایشانند عجمه قادری
 نه نام فیض ۱۲ شه عانا
 غنیمتیم بعضی شراب ۱۱ شه
 در این موهوب

<p>مکتب شوق الی لقا کا و لیس طلبہ سو کا</p>	<p>فان طبعنا فیک لطمع و ارجو نافات بر حقی</p>
<p>مريض عشقت کینہ حسرت زود تو بیک سجان</p>	<p>زم صبرانی چنانکہانی اگر توانی کن بی او</p>
<p>از دل عمت برون نرو و تا ابد مرا دارم دلے چو آمنہ حیران رود و کارم ز خوب و زشت کنون گذشتہ است از ہر صد کہ گوش کنم سپے پاو برم بخاک آستان تو دارم سز نیاز از عشق رہ کعبہ مقصود بردہ ام با من اگر نساختی بجان سستان دادم دولت کہ بوسہ نم عوض چو آہستہ پانہ چو بخاکم گذر کنے افشانده ایسم بر سر کونین استین</p>	<p>کین درد شد ز روز ازل نامرد مرا زان رو خوش آمدست لباس نمدا خواہی تو تیک بر شمر و خواہ بد مرا یک نغمہ بہت یا صنم و یا صمد مرا نازم اگر بکون و مکان میسنرد مرا فیض نشد ز صحبت پیر خرد مرا با دشمنان مساز و مسوز از خد مرا با چو تو بد معاملہ داد و ستد مرا خوش خواب با احتیست کینچ لحد مرا تا کرست بہت مردان مدد مرا</p>
<p>حسرت قبول خاطر نیکان فسادہ ام</p>	<p>من خود اگر بد منم توان کرد مرا</p>

<p>امروز ترا شاکن فردا قیامت را بیچیده بسردارم سودا قیامت را بر طاق فراموشی میناسی قیامت را هم قیامت او شاید دعوا قیامت را انجامه نمیزید بالاسی قیامت را افسانه کند خوابم غوغای قیامت را امروز بیاد آور فردای قیامت را با تابت عشقش گرامی قیامت را دیوانه عشق او صحرا ی قیامت را خرد امن آمرزش رسوا قیامت را</p>	<p>از جلوه نخلق افکن غوغای قیامت را تا وعده دیدارت افتاده بر روز حشر ای مستی غفلت فایز غر خطر گداز هم جلوه او سازد هنگامه محشر گرم از فتنه بیالایت آراست خلد اخلت افکنده مرا چشمت بر بستری پیشی در حال کند عاقل اندیشه مستقبل اندیشه از حشر من بود که شمارم محل طی کرده با سانی با آبله پایم بها یارب عرق خجلت از چه که سازد پایا</p>
	<p>مرا چه خبر باشد ز سو و زبان حشر پادست تخی زتم سودا قیامت را</p>
<p>مست از شراب لعل لب بو شیار مرا چه کار با رحمن ولاله زار ای زغم تو در دل عشاق خار</p>	<p>ای زغم سنج بر گل رویت هزار افتاده ایم بادل پرداع قفس بگذارتا ز روی تو چنین گل مراد</p>

تا آشنا شدیم با نشو و نما
 چندی بخار خار درین باغ و بستان
 درد آکه زندگانی کس قرار نیست
 جامی بده ز باد و گلزنک ساقیا
 آخر بسوی ما نگر کن روی لطف

بیگانه گشته ایم ز خویشان و یاران
 مردیم آخر از غم این گلزاران
 این حرف خوانده ایم ز لوح مزاران
 جانم بلب رسید ز ریخ خماریان
 ای ناوک تو مرهم باد افکاران

حسرت که در غم عشق تو بتلا
 دیوانه ارفقت سوی کوه ساران

بی جام و بی طری یا ایها السکاک
 موی سفید قدم در عاشقان
 کی آفتاب باند پنجهان بجز مفلک
 از عاشقان بجز آن صبر ایتان
 عشق تو کرد ما را مرد و دویر کعبه
 تا سر به سان مودی چشمان خواب آلود
 هرگز کس نخواهد که چشم او رود نور
 مشکل که سام و زشم ثابت قدم بنهند

ای سقییث نمراسن عینها مزار
 شیب الم ترا سی قدر ادنی وقار
 از سیند داغ عشقم آخر شد آشکار
 متن بی تطیع منافی بجز کرم قرار
 شرط وفا نباشد اندن ز خویش مار
 لا نوم فی جنونی لیل اولان خسار
 خوبان چه گونه سازم و راز تشریح مار
 اگر دو چو در برابر مزرگان وصف آرا

گر در بزم آری آن لعل جانفرا را در کوچه های لغت داده صبا	از زخم کشتگان آب حیات بشود دلها سی عاشقان ایما پایمال سازد	
	هم چو در کین است هم سمان کین است فرصت شمار حسرت دیدار آشنارا	
تخلیست که چیدن تو انم طبعش را چون طاقتم آن نیست که پرسمش را من در خور آناه نیا بجم طبعش را تا یافته ام لذت در طلبش را عنا ببت فایده میداشت تبش را لطف تو داداشته شور و شغیش را در عشق نپرند غلوه نسبش را خوش میکند از بیم کنون روزشش را	از دور محسرت کرم قد و لبش را ساکن حکیم شعله برق غضبش را گاهی ملکش خوانم گاهی نه خورشید دارستم از کلفت دمان طلیعهها صد حیف که بیمار تو جاندا و بهجران بخت دل دیوانه که در سلسله زلف گو فخر آبا نکند عاشق صادق از بسکه بهجران تو خو کرد دل ما	
	حسرت اگر دست بد سلطنت و ملک بخشتم رخ و زلف بتان و موم جوش را	
نه از بخت خاری بدمان ما	نه گل کشتت زیب گریبان ما	

که در دو تو آمد بد زمان ما	ز جور طبعیان دل آسوده شد
که یوسف در آمد برندان ما	خوشم تا خیالت بل جل گرفت
برون است از حد امکان ما	زدل آرزوی تو می کردن بد
یک گشته مهر تو و جان ما	چو شیر و شکر با هم آید سخت
غم تست پیدا و پنجهان ما	در رون برون جمله عشق تو ایم
چه غم چون تو می میر سامان ما	اگر ماند انیم ندب سیر کار
گل تر بیار و سفیلان ما	عجب نیست کز بارش افضی
فغان از دل زنا مسلمان ما	زند در حرم نعره یا صنم
کنده خنده روزی ز ایمان ما	همینست اگر کاوش آن نگاه
مباد اخلد حنا ز مرگان ما	کف پای نازک بچشم مننه
برای چه کارست مرگان ما	بگو تا دیرت را کند رفت و ر
بود جان ما بجز جانان ما	چرا در بناییم در راه او
که دل نیست دزیر فرمان ما	تو از ما بجز هم محبت منج

خدا را نگهدار حسرت نفس

که ز آتش آه تو در جان ما

<p>برجان عاشق رحمی خدا را آخر چه آمد مهر و وفا را کوی که کن اکنون دست جبار میکنی تفقده مسکین گدا را کی مینواز داین بنیوار دارد بعشقت معذور ما را عالم نباشد مخفی شمارا چون از رخ من هست اشکارا</p>	<p>گویند از من آن دلبر بار تا کی تغافل تا چند بیداد صبر و تحمل از پا در آمد ایشاه خوبان شکرانه حسن شیرین لبست ابطست بانی روی نکویت کسکه ببند دیگر چه حاجت اظهار مطلب پنهان چه دارم از محبت</p>
	<p>از خون حسرت می بیزیت بر پای تو سن سستی شمارا</p>
<p>از خانه صحر خورشیدت کنون دیوانه هر که ببیند کنینظر آن نگرستانه را وز عاشق شیدا بین جان باز می و آ ساقی تعلل تا کی بر کن ز می پیمان چون قدس انالیلی بگو ز خوبین جانان</p>	<p>مشکل کز آن شک پر خالی بزم خاند را از دین دل آید زور خویش گرد و خیر آشتی با اسی نازنین چون شمع در محفل آتش بجای تر و بانگ دل شد کنا تا کی لا در جستجو آواره دی کو</p>

هر دم هم سر پوزی دور از شهرین لپی	ترسم که کهن شبی آتش زندگاش از راه
از دل خیال با سو حشر نیکساری جدا	در خلوت خاص خط اجاد اده بر گانه را
<p>گدای می عشقم اشک لای کرده ام پیدا بتقریب گدای تو قرب شایه کرده ام پیدا ز رو حسیم از زانی اهل جهان با و سر دگر که شایه ندگرون بنام من دهم تا لشکر عزم انهریت در شب هجران مرا سحر و زخواب داشت فدای او و محشر تن چون بگ کایم عزم انسیل جادیت کشت تا سوی خورشید بای خدیج عشقت</p>	<p>نما عارض که سامان نگاه کرده ام پیدا بساز بنیوانی طرفه جایی کرده ام پیدا بست سیمین بر زرین کلایه کرده ام پیدا که در دل دایع عشق چون قیام کرده ام پیدا ز جوشن شک جوشن انجم سپاهی کرده ام پیدا که از آن رو نکو عذر گناهی کرده ام پیدا که از کون غمت پشت پناهی کرده ام پیدا ترسم که غم خود برگ کاسه کرده ام پیدا</p>
پس از عمری که کشتم کو بکودرت جو حشر	ز دل اکنون سو و دلدار را کرده ام پیدا
نیست غم روزگار زندی اشام را حسن و نون کرد زلف عارض گل فام را	گر دوش سازد و دست گدوش ایام را کفر دو بالانمود رونق اسلام را

<p>عکس رخ و زلف یار کرد بعاین گفت لبست نامترا همچو منی را از لطف یاد مرا نامه بر تنگ ز نام مست سز خدارا مکن فاش که تیغ غضب شهبه تبسم لب ریخته در زهر چشم نقد دو عالم اگر رفت دستم چه غم</p>	<p>روشنی صبح را تیرگی شام لعل تو از آن بسی ساخته و شام به که بمکتوب خویش بیک دست نام خون بسته خاطر بخت صلی عالم چاشنی نقد داد تلخی با دامن شکر که ساقی نهاد در کف من جام</p>
<p>شعر توحش غنی است از صفت شمع حاجت مشاطه نیست وی ال آرام</p>	
<p>تویی جان و تویی جانان ما در آئی گرشبی بار و چو ماه چنان سوز محبت کرد تاثیر خردمندان نصیحت آشنایت چونی نالیدار بی طاقتی زار چرا ساقی بد و چشم مست زیرم اشک لاله در غم دست</p>	<p>ترا جوید دل دیوانه ما شود روشن چراغ خانه ما که شد آن شمع و پروانه ما دل از عقل و دین بیگانه ما بگوش مهر که رفت افسانه ما تھی باشد زمی همپا ما که باشد قیامت در آینه ما</p>

مبین در وضع درویشانه	دله داریم از شامان غنی تر
نقیض گریه خونبار است	بود رشک چمن کاشانه ما
<p>الایا ایها الساقی ادرکاساونا که عشق آسان نمود اول من الی افتاد مشکلمها ز تاب مجذبهش چه خون افتاد دلها که سالک خیز بود ز راه و رسم تنها جز بس فیاد میدارد که بر بند مجملها که جادانند حال ما بسکساران جلها نهان کی ماند این بازی که ساز مجملها</p>	<p>یکجام شراب آسان توانی کرد مشکلمها چه سیدالسترمین بازی جان بزرگشده ز چشم عاشقان پند خون بسته میریزد مکن عییم بر او عشق اگر از سر کنم بار دل نالان درین حشرت یکدم نیاید بگرداب بلا افتاده ام می آشنای ز سر عشق یار خود دل و جان را بگردان</p>
حضور دوست چون فضا بنگین ماه است	ستی ملق من تهوی مع الذیاء و اهلها
<p>چو بجنون من چرا افتاده ام تنبال مجملها که یار از یک نگه آسان نکرده مشکلمها بجای خشک بر مرند بر اطراف ساحلها</p>	<p>بود لیلای ما را جا درون بره دلها بیم بیدل که صد کل فتاد از عشق در کام زلال وصل از دریا حسنت که کم نوشد</p>

<p>من ویش از انلب ندای کن یا عبد توان از ابر لطفی سبز کردن کشت ایام شترم خاک کویش را با چشم خود</p>	<p>کنم تا در دست لبیک گوین قطع مرا چون بق خرمین در عشقت عجب دکه بعد از من مدگر کس از کلها</p>
	<p>نخانی را عجب رشید خاکی بدل نیم ریوانه تا گرم بگرد شمع محفها</p>
<p>ساقی بزیزباده بحسام سفال ما از گردش سپهر طویلیم عمر ماست از نور آفتاب بود تابش سر ما در منترلم چو ماه در آئی کدام شب نقصان جزو چیست جدا ماندن شکل دیگر ز روز بجز همانند بدل پس سوج حدود گشته ز سحر قدم عیان در دیده تا خیال تو چون در پشت</p>	<p>ماه شب چهاردهم کن هلال ما بر دن توان بگردش سنان هلال ما از پر تو جمال تو باشد جمال ما تا که در انتظار بود ماه و سال ما راجع شدن بسو تو باشد کمال ما گر در شبصال تو گرد وصال ما شانی است از شیون تو این جد جلال ما بر خاست نقش نعیر ز لوح خیال ما</p>
	<p>حسرت گرم صلاح و رعیتش مار افس است مغفرت ذوا بحلال ما</p>

<p>حاصل عمرین هست مرا خوشتر از در زمین هست مرا زانکه عشق تو امین هست مرا جای در زیر زمین هست مرا</p>	<p>دل بعشق تو غمین هست مرا در غمت قطره اشک که بمانست آنچه با او سپارم فرشش ریا چکنم چون منردا</p>
<p>حشر آن بهر که نباشد غافل مرگ پنهان بکین هست مرا</p>	
<p>هست تفاوت میان کجا صبر کجا عاشق شیدا کجا عشق کجا جان شکیدا کجا قطره کجا وسعت دریا کجا نیک بین عفت کجا کجا باد کجا ساغر و دینا کجا نام کجا و من رسوا کجا عز کجا ناز و ادا کجا هست ترا منزل و ما و کجا</p>	<p>ماه کجا آن رخ زیبا کجا از من دل داده صبوری کجا هر که شکید باست مخوان شغش عشق قرون هست او را ک عقل ما را زل مست و خراب آیدیم نیست مرا آرزوی جوی شیر رند خراب با تم و بد نام شهر چیت که از بنده شش طویل ای مگر بگرد بحث رگبو</p>

<p>پروانه وار سوخت پر جبرئیل را جاسیکه افکنند در آتش خلیل را باور که میکند سخن سبب دلیل را ناز طیب را و نیاز علیل را از مال خویش نیست تمتع بخیل را گسترده است زلف تو ظل طلیل را عمر ابد نصیب بگردان قبتیل را ز نهار و امکان درین قال قبیل را</p>	<p>آن شمع بر فروخت چو در کجیل را سوزند چون سپند دل خیری کجا دعوی عشق جز بشهادت نیست لب بر لبم گذار که آخر نهایتی است تا بر خوری ز حسن کرم بجان شقایق غم نیست عاشقان تر از افتاب از ناز لغزش گشته خود پایمال کن در درس علم عشق که حالتی است</p>
<p>حسرت نه صامت آدرین چه بدترین پیش که خوانم این غزل بے بدیل را</p>	
<p>محرور سرشته با گل ما جز کوی تو نیست منزل ما تاروی تو شد مقابل ما باشد می و نقل محل ما باشد رگ و پی سلاسل ما</p>	<p>ای درد تو هدم دل ما هر صبح سفر کنیم هر شام چون آینه ایم چشم حیران خون جگر و دل برشته جان راتن خاک نیست ندان</p>

عشق بین غزل نزار صاحب
 در این غزل در بیان آرزوی
 صاحب بر بوی خوش
 مانع از این غزل
 جبرئیل را
 آفریند از نظر غزل
 استاد که در این غزل
 در این

<p>هر عقده که بود مشکل ما از عمر دراز حاصل ما دامان و بیع حاصل ما</p>	<p>وابسته تاخن جنون بود درد و داغ که شکنجان است محریم و پرت از گهر ما</p>
<p>حسرت نهیم بر کس بار بروش خود دست محمل ما</p>	
<p>بر آتش لعل تو کباب است دل ما از شیوه چشم تو خراب است دل ما با ما بعیث گرم عتاب است دل ما دیوانه این لطف خطا است دل ما از حق مگذر در چسبا است دل ما در بحر عنایت غرقه آب است دل ما در بزم تو فارغ ز شراب است دل ما شد دیده ما پرده حجاب است دل ما لب تشنه این باده ناب است دل ما در راه فنا پا بر کباب است دل ما</p>	<p>از شوق لببت در تب تاب است دل ما هم ساقی و هم ساغر و هم باده و هم دل میبرد آن شوخ زور از کف عشاق گفتی که دلت اکرم از زلف برنجیر تیرنگت میگذرد از دل خارا چون شستی بر بار که افتد بلاسم از گردش چشمان مستند حریفان در خلوت خاص تو اضافات بگنجد ساقی می توحید بکام دل ما ریز چون جان بلب آه و اشک چکیده</p>

بیداری چشم حکند فایده حشر
از طالع خوابیده بخوابست دل ما

آواره شهر محروم دما رست دل ما	غم رست که جوینده یار رست دل ما
از سوز غمت رشک به یار رست دل ما	هر گوشه در و باغ خلیل است شگفته
در باغ تو رحمت کشت خار رست دل ما	چیدن چه خیال است که ناکرده گلی بود
هر چند بزند آن تو خوار رست دل ما	در چشم من پیروز رست جو یوسف
بانگر گس مست تو بکار رست دل ما	باشیشه شکر کار بود باد کشان را
وز تیر نگاه تو فگار رست دل ما	از خنجر شرگان تو صد چاک در است
دیر است که در ریخ خار رست دل ما	پیمان بشکن بامی و پیمان بیازود
در بندگی تو بقرار رست دل ما	گر قهر و عتاب است مگر مهر و عنایت
هر چند که سیرغ شکار رست دل ما	در چنگل مزگان تو کنج شک ضعیفیت
فانغ زر گل و صوت هزار رست دل ما	باز مژده خویش بیاد رخ جانان

حسرت چو فغانی بصرم خانه وعبه

هر جا که رود بهره یار رست دل ما

وز نکبت یوسف بفرغ رست دل ما

از بوی خوش تازه دماغ رست دل ما

دیدیم که از ماست فروغ حرم و در
 ای گلشن نظاره بیا قد و رو
 چندی که حسن تو بصد پرده نهامت
 ما کارنداریم بحسب ام می گلگون
 راهیست از و تا حرم کوی تو نهان

در کعبه و تخانه چراغست دل ما
 از اوز سوز و گل باغست دل ما
 از آتش سوزان تو داغست دل ما
 یاد رخ تو باده ای باغست دل ما
 بر موده بهر جا بسراغست دل ما

حسرت در مقصود برسد تو ان
 افسوس که در لایه باغست دل ما

بینم که آه دل چه اثر میدهد مرا
 گاه اشک و گاه خنجر جگر میدهد مرا
 از اشک که سوختنم بر سر چرخ
 بجز نیشین مگر بسرونی اورسم
 داردی نه خشک منست علاج دل
 سیرنی از آب تیغ تو بود و مراد من
 دل خویش کنم که بوسه به پیغام میدهد
 کردیکه شد بلند از رسم سمند تو

یعنی که کل نعمت چه رسید بد مرا
 چشم زگر یعل و گهر رسید بد مرا
 گلگای رخ دیده تر رسید بد مرا
 کین بخودی زیار خبر رسید بد مرا
 تلخ است می لبیک شکر رسید بد مرا
 هر زخم تازان ذوق و گرسید بد مرا
 دشنام هم لب تو اگر رسید بد مرا
 مانند سره نور بصر رسید بد مرا

<p>بانگ قلم توید نطق سر میدد مرا این هسفر نشان منفر میدد مرا</p>	<p>کس سخن سخن شد بزور سکر دل میدد مرا خیر از زخم راه عشق</p>
<p>گفته که ز راه شد رخ حست بعشق تو آشنا که فریب از ترس میدد مرا</p>	
<p>سزا و دریا بان چشت غنا لهارا تالیف اندرین فن کرم سا لهارا هر شاخ گل گرفته ز گلین زیبا لهارا قدر کلیم بودا بخادوست لهارا با برق و رعد جنگیم بر کرده ذن لهارا تاکی از مرغ بریا این رسی نوال لهارا آورده ایم هشت زنگین قبا لهارا</p>	<p>روی تو داغ بر دل نهاد لاله لهارا بر پاره دل من عمار دروخت عشق تکلیف ناده نوشی ما را دیدرین باغ جمع پلاس پوشان بر جانشینند با ابرمی ستینم سبیل از فرقه کشا بر آتش محبت ل را کباب گردان از خون دل نوشتیم خط غلامی تو</p>
<p>این فکر تازه حست بر گفته غمانست آب گهر نیا شد هر چند ز الهارا</p>	
<p>که همچو قیس تو دیوانه کرده ما را نه قوسه که کنم قطع کوه و صحرا را</p>	<p>صبا بگوزن آن لیلی خود آرا را نه جذبه که کشم محاشس بودی خلیش</p>

حصار عصمت یوسف بود زنجارا سپوش از من دل داده رو زیبارا رخ تو آئینه آن طوطی شکر خارا اسیر دیده و دانسته مرغ دانارا رسد ز سجد گرامد ابرو دوریا لدا که نیست مایه جز این عاشقان بشیدارا	چه غم ز طبع هر سناک عاشقان را خراجه فائده گر جان دینم کامی خطت طوطی ز شکر لب لغت چه دام و دانه بود زلف خال تو که کند خروش دل بود دیده شش به زول ز نیم لاف گم از عشق تو مرغ از ما
--	---

کسی سخن نرساند بکفایت حافظ

چو حسرت ار چه بتعلم آورد ثریارا

ردیف الباء

زهره ام از زهر مشرق تو آب دولت بیدار و صالت بخواب مطلع ابروی ترا شد جواب چون نچکد اشک بصد آب و تاب چند کنی بر من مسکین عتاب شمع بقا نوس و خشت نقاب	شد دلم از آتش عشقت کباب کاش هر اروی نماید شب خط که ز پشت لبست آمد پدید یا و صفای در دندان تست کیست که بر حسن تو عاشق نشد نیست سخنان از نظر اهل دید
---	---

<p>پیش خدامت کعبه بود خواهی اگر ره سوی جانانی</p>	<p>خانه دل را که تو کردی خراب کوب در دل که شود فتح باب</p>
<p>دیده عمیده حسرت کشید سر نه ز خاک قدم بو تراب</p>	
<p>انبیا مانند بر رخ خوب خرن یعقوب داده اند ما دیده ما کن سفید در ره دوست آن زمان این طلب شو گمان بخودش هم رسید آفتاب بود در نامه شرح سوزم سجده کردن بابر تواجب رنج ولد از نیست در پاره دل عشاق چون جناخون شد چشم بیار یار را خورشید</p>	<p>شاهدش حال یوسف و یعقوب باید صبر و طاقت ایوب ورنه بونیابی از محبوب که رود اسم طالب و مطلق چشم او بک که بود شکر آب سخت بال کبوتر و کتب بوسه مصحف خست مند بود انگونه بیندش محبوب بود رفتار یار بس دلکوب نیست جز خون طایفان مرغوب</p>
<p>بود اشعار صاف حسرتین</p>	

شاه صاده روز رز عیوب

<p>بر گل روی تو من مستی بجای عذیب شد کسالت در چرخ زنجیر پای عذیب میتوانی شد در گل زده های عذیب شبی که شد زنگه آن بر عذیب بیدر گل زخم گریبان بر تو عذیب و خوشن باید ز برگ گل قبا عذیب</p>	<p>چون ترا بنیم سر زیم نغمه های عذیب بسند ام محبت چرخ و از کوی دوست کی بود من تو نگر از قتل کشتن بس مستی عاشق ز جامه من عشوق و سر عذیب از شوق گل گز نغمه سنجی میکند گر لباس عاشق از شوق باشد خوشتر</p>
---	---

حسرت و راه بران جوانی و زمانه کول
 گل ز نو باد و فغان شد آشنا عذیب

<p>این شمر شعله فشانست آشب آتش در تن و جانست آشب شمعان نوک زبانت آشب چون دو چشمم نگرانست آشب خونم از دیده روانست آشب روز ماه رمضانست آشب</p>	<p>بیتودل گریه فشانست آشب سیکش درد و دل سر فلک شعله شوق که دل داشت نهان در ریت هرین جو بر تن من بی لب لعل تو همچون لب زخم سنے لب و لبر و سنے سانعی</p>
---	---

حشر از باد و کشت است شب	گبر برای حسر و خام ز پیش
ردیف با فارسی	
<p>تو نوغلی شک و رکنار خایخسپ تو نیزای قل سیراب در کنا بخرسپ شبه بخانه ام ای سر گلغذای بخرسپ سرو که نیست مرا طاقت تو را بخرسپ خدا ایراتو باین چشم عشو با بخرسپ زلطف با من و خسته فکر بخرسپ به بند چشم سر و در خیال با بخرسپ</p>	<p>بیای تا شبک با من ترا بخرسپ ز خون دیده کنارم شدت طیف بخرسپ در انتظار تو شهرها نغمه از غم و درد قرار آمدت سیدی شب دیگر جھان زرقنه مگر سناست بیاسای تو این نهاد بر شدم ز مدت موم مگر خواب بینی جمال و سرت</p>
ردیف التاء	
<p>بخت خاکه بوسه اندست پا گرفت راهیست با عشق که موسی عصا گرفت اما نمیتوان ره باد صبا گرفت ما عاشقیم نیست کسی را با گرفت چندانکه پای رخس ترا در خاک گرفت</p>	<p>تست نگر که شانه زلف جا گرفت کوراندلی دلیل درین چه چیزی دغم ازینکه بوی گلیم بشنو کسی یک بوسه از لبش بدو عالم گرفتیم گرم از سرم گذشتی و خونم ز دیده رفت</p>

دیگر آتش بیان طرب سرفرو نکند	سرخ دلم با دج غمش تا هو اگر گرفت
<p>حسرت چه میکنی دیت عجبی و طلب نشنیده ام زد دوست کسی ز خونها گرفت</p>	
<p>شد چاک گرز عشق دل ما علاج نیست در ملک عشق سکه شاه نیست و دل بر فرش بوریا بگناه نمد خوشم خیرای طبیب از سر بالین عاشقان منعم اگر بدولت دنیا تو نگریست سلطان عشق باج گرفت از دلم</p>	<p>زور آورست با ذره کعبان حاج نیست اما بد و حسن تو همیشه رواج نیست هرگز بسمر مرا بهوس تخت تاج نیست بیماریست عشق که پیش علاج نیست در ویش ابد دولت فقر احتیاج نیست گفتم بستی که برده و پراخ حاج نیست</p>
<p>حسرت چه ساده است که دارد امی هم از دلبری که خبرستمش در فزاج نیست</p>	
<p>یار ما را از ما جدا می نیست دست در خون من فرو برد بکنم یار اگر بمن نرسید جانم از تن جدا شود ای کاشش</p>	<p>در میان ماسی او شناسی نیست سرخی دست او حنائی نیست طالعمر را چنین رسائی نیست که مر اطاق جدا می نیست</p>

که ترا دعوی خدای نیست	سجده شکر میکنم ای بت
باو شاهی به از گدای نیست	نزد آنکس که ترک دنیا گفتم
مرحم به زشکسای نیست	لذت ز نسیم دل اگر خواهی
هر که اشیه و خودنهای نیست	در جهان شمرستی چو عفتا یافت
ولی از زلف تو ربای نیست	هست ممکن رها شدن از دام
که در روی آشنای نیست	چو در هم دل حسن مگروش
که مرا حشرقه ربای نیست	سکینم شکر با بمریانی

نرسیدن بر بیتان حشر

نارسائی ست یار سائی نیست

وقت یاری هست لیک یاری نیست	غم یاریست و غمگاری نیست
که در و داغ گلعداری نیست	خوفه در خون چولاله باد دله
بدلت گزرا ماغباری نیست	دیدها ما پس را پر آب شده است
که مرا بر خود اختیار نیست	وه که مجبور این قدر شده ام
که در و کینفس قرار نیست	دل عاشق مگر ز سیاه است

مکیده بر فضل نیست حشر را

ورنه چون اوگنا بگاری نیست

سبب ذوق تو چیدنی نیست
 بو کردنی و شنیدنی نیست
 اینست گلی که چیدنی نیست
 اشک از مرده ام چکیدنی نیست
 افسانه من شنیدنی نیست
 اوضاع زمانه دیدنی نیست
 ناداد رسی رسیدنی نیست
 وحشی دلم آرسیدنی نیست

گلزنگ لبست مکیدنی نیست
 زلف تو که سنبلیله بهشت است
 گوید طلبم چو بوسه ترخ
 بیخ بست ز سر دهم سری تو
 از حال تباہ من سپر سید
 در دیده کشیم میل عبرت
 از شدت ضعف ناله من
 در سینه تنگ وحشت افنا

از هر دو جهان برید حسرت

از یار و سله بریدنی نیست

لطافت تو چون که غضب اینچنین خوشست
 با ناخوشست محروم باغیاری که خوشست
 این نقش مهم خوشست اگر این نگین خوشست
 خون جگر دست تو ای نازنین خوشست

زینسان که بین ششم ترا بر جبین خوشست
 گفتی که اعمش من و از محسوس و کین بگو
 نقش عجب بوسه بلبل لبست نشست
 در کاسه که غیر دهد آب زندگی

<p>تا هر دورا چشید بگویم که این شجرت اندل که شد اسیر محبت عمین خوش</p>	<p>آب خضر بیار و می ناب هم بار ای خوشلی برودل آزاد شاکر</p>
<p>حسرت کنش تا نشود را ز عشق فاش بر چشم تو چو گریه کنی آستین خوش</p>	
<p>دینش بین که دکان نمک است کان نمک خود نه بکان نمک است گر چه از آب زریان نمک است بر دل ریش بسان نمک است میهمان بر سر خوان نمک است شکرستان ز مکان نمک است</p>	<p>زان لب لعل که کان نمک است واری ای کان ملاحست نمکی نمک حسن تو از گریه ماست سخن تلخ تو ناصح مارا تا شکام سیم و دل بسته ما چون توان گفت بست انکمین</p>
<p>سخن حسرت ما شور افراست بس که پرورده میان نمک است</p>	
<p>اما بر کاب تو دو دم طاعتی نیست یک ساعتی است در ساعتی نیست عصیان کنم و گریه کنم طاعتی نیست</p>	<p>چون سایه نخیزم ز زمین جالم نیست که توبه کنم که شکنم عادتی نیست شاید که تو از بهت رحمت پذیری</p>

<p>چون گوهر شکم که بچشم نغمه کس میخند خورم خون دل از میسر و برگی من از دوسه ساعت خورشید چو صراحی امشب که ترا دلت از شکلی ز بدت با آنکه بود ذکر خدا و روز بانم چون آنکه بر منم توانم مشهور رازو گفتی که چرا دامن دل یکیشد اینجا</p>	<p>از قدر شناسان مان قهیمت اینست با اهل کرم در خورم هستم اینست دریا کشم و دم نزنم و ست اینست ای زاهد خود بین اثر حسبت اینست از دل به بتان میل کنم آفتم اینست از رویتو ای آینه روحیرم اینست ظالم تیغافل بگذر ترستم اینست</p>
--	---

کردند مرا حست تو نام و بسین
 گاهی نشنیدم ز لببت حسرت اینست

<p>سینه پرده در آرد دل من کلانیرم من بهر نغمه آنجا که نشانم کورته به آنم که در آئی ز در من تا عمر بود جزیره عشق تو نبودیم من همچو خلیل از همه آرم بخدا رو وصف خط سبزش نتوانم کرد و خدایا</p>	<p>از غیر بیندیش که در خانه غم تست گر پانتهی بر سرم بگلستم تست گر بیطلبی بر در خویشم گرم تست پای دل من ریش ز خارالم تست این بت که ترا شنیده آرزویم تست بر صفحه گل ازید قدرت رقم تست</p>
---	--

<p>حسرت بخدا طبع تو چون بار بجا است خرمم چمن عشق ز رفیض فکلمت است</p>	<p>بیا هنگام تاخیر سے نماذہست مرا یا راسی تقریر سے نماذہست زہجران در نہ تقصیر سے نماذہست مرا راسی و تدبیر سے نماذہست کہ از حیرت چو تصویر سے نماذہست مستم محتاج اکسیر سے نماذہست درین ترکش مگر تیر سے نماذہست ترا حاجت شمشیر سے نماذہست</p>	<p>بجان داون مراد بر نماذہست حدیث شوق چون گویم کہ پیشیت بامید و صالت زندہ ماندم چہ اندیشم صلاح کار خود را کسی بر لوح دل نقشت نہ بہت ز خاطر زرقہ ام گرد و ہوسھا نیمخیز و کنون از سینہ ام آہ لبکشن تیغ ابرویت بسندہست</p>
<p>جان حسرت دلم ویران شد از غم کہ دیگر فکر تعمیر سے نماذہست</p>	<p>نامہ قتل عاشقان اینست دل زمین برد و در پیدہست نتوان گفتنش کہ شیرین بہت</p>	<p>بر عذار تو خط مشکین بہت دست کوزہ نمیکند نگہ بہت لب معشوق تا نگوید تلخ</p>

<p>کف پایت که برگ نسرین است کس چه داند ترا چه آئین است روی زرین و اشک سمین است</p>	<p>چه شود گر نخی بچشم ترم پروری دشمن و کشی عاشق مایه عاشقان کیسه است</p>
	<p>دل بدنیای دون مده حسرت گر ترا چشم غایت بین است</p>
<p>دریاب که زنده مانم ایست آب از مژه میفشانم ایست دانی تو که ناتوانم ایست همم ذکر تو بر زبانم ایست باقامت چون گمانم ایست سمن صبر بنمیتوانم ایست سمن دست ترا نخواهم ایست بر عرش رود فغانم ایست خود را تو چون سائیم ایست در دیده ترا نشانم ایست</p>	<p>از فرقت تو بجانم ایست باز آ که براه انتظار است بازم حجر برنتسابم هم یاد تو در دل است در آرزوی قد چو تیرت گفتی بنغم صبوری باش زینگونه که شمنم بجانم تا چند جد از آستان است بر فاستن نشستیم نیست خواهم که بجای مردم چشم</p>

<p>رحمی که زد و ستانم بدوست</p>	<p>دور از تو بگام دشمن نم</p>
<p>گفتم که وفا کنی به حسرت بودست غلام گمانم بدوست</p>	
<p>کش مگر کفغان بجان دل خریدارم شیخ در سودا و پیش بسته ز نار آمدت چشم خواب آلود او با بخت بیچار آمدت قد او سرو و چو آب جو بر قمار آمدت لاجرم هم هست چشم یار بیمار آمدت پشم است او بکار خود چه بسیار آمدت این سیم جانقرا از کوی لدار آمدت بر کجا حسن است آنرا عشق ز کار آمدت کز انانیت سر منصور بر دار آمدت کز در و دیوار نور حق پدید آمدت</p>	<p>این گل از کجا یارب بیازار آمدت برهن از شوق ویش کرده مصحف و نعل ملک دلهار اسخر کرد با تیغ نگاه لعل او برگ گل مانند بلبل نغمه سنج یکدش پیر هزار خو خوردن عشاق است بهر قدر می میخورد دلدرا بشوخی میبرد کی هوا خلد باشد روح پرور اینقدر شمع ز پروانه بت را برهن گل انبار گر تو مرقع پرستی خویش را اصلاح بین میتوان در یافتن این نکته از بیت العقیق</p>
<p>چسبست حالت پخنین بخود چرا افتاده خیزای حسرت که بر بالین تو یار آمدت</p>	

<p>روز و شب آینه در کف محو و بیدار خود است تا نظر بر برگس جادوی خوشی اش افکنده است میخواهد هر کجا رفت رسا زنجیر است بانع حسن خود چشم خود تفریح میکند جمله مشوقان عالم عاشق یارینند سفت عشاق است اگر جانها ستانند در بها</p>	<p>شمع من آتش بجای از دست خسا ز خود است خوش نگاه من مریض چشمم بجز خود است هر آزاد یکدیگر من ارم گرفتار خود است گلشن نظاره ام گلچین گلزار خود است یکجهانش عاشق و او عاشق زار خود است انکه بانقد دو عالم خود خریدار خود است</p>
---	---

	<p>سخت جان حسرت منظر آتش چو سبند انکه روز و شب با گردان بیدار خود است</p>	
--	---	--

<p>چاشنی گیر لب بادیه برت دگر است دلنشین است طرب ایست چند کند دل چه بندد ز شکنج تو خیال آزادی ساقیا توبه خود را من پیش نامم سنگ چون قلم را شک نبارم چنگم مکند غمزه تو از دل عشاق خطا</p>	<p>مست صعباد گریه است توست دگر است این نگین این نگین نیاید نشست دگر است کیش بی بر روی ز گیسوی تو بیست دگر است که بجز فصل گلش تا ز شکست دگر است میکنم کار و نه کار بدت دگر است پتوان گفت که این تیرت دگر است</p>
--	---

	<p>حسرت نیست که هر وقت که شرم باز است</p>	
--	---	--

دور نه بر دم ز تو پیغام است دگر است

جان بجانان سپردنم هووس است	در غم عشق مردنم هووس است
وز لبست بوسه خوردنم هووس است	از گفت میخورم سنان بر دل
در تیره خاک بردنم هووس است	بوانع عشقیکه داده بر دل
غم خود را شمردنم هووس است	سر صبح را نغم که بر ریش
پا در اینجا فشردنم هووس است	وادی عشق اگر چه پر خار است
نقش غیرت شمردنم هووس است	بسر شک دام از دیده

حسرت ایام گر مجوشی رفت

پیری آمد فسر دنم هووس است

قد تو مصرع و موزونش بجزین است	خیال سرتو در گریه بعینین است
ز بخت من گرا مشب ان سعیدین است	ز در در آمد و لب بر لب نهاد آناه
که صبر و عشق بجم اجتماع ضدین است	بصبر عشق و نخست را کن تکلیف
که خدمت سر کویت نرفضه عین است	ز دیده آب پاشم برو بکلم از ترکان
که وادی طلبش حاجت سلع اعلین است	براه دوست انداز دین و دنیا
که عمر است گران و شش من این است	کجاست تیغ تو تا سر کنم حواله باو

چه شکل است که آسان نمیشود حشر
ترا علی ولی چون ممد کونین است

سوی من نمی بینی آنچه کسرا نیست در نفس ج از گل زنده چونی ای لیل دل بزرور از کف جان بقبر بست قتل کج جان عاشق سهل کاری از کجا بغم جدا اینها زندگی چه لطف است ما زین سوار من هر کجا فرس راند	جان ابلب آمد وقت مهربانهاست بال پرچه افشانی جای جانفشانیها گر چه چشم جبارت مست ناتوانهاست بانغ و ترسین اورانشه جوانهاست وصل یار اگر باشد لطف ندگانهاست اشک آه من با او گرم همانهاست
---	--

جو زمین نستاند جان حشر شکین
شیون نگاه او گر چه جالسا نیماست

عذری ز پی گناه من نیست از در که خویش تن مرا غم از فضل بسوی خود در هم ده فرمان هوای نفس بروم روزیکه دهی جزای اعمال	جز عفو تو عذر خواه من نیست جز برد تو پناه من نیست سویت چون عقل آهن نیست هر چند که اوله من نیست جز فضل تو تکیه گاه من نیست
---	---

<p>از کینه دشمنم چه پاکست کیدش چو بز و شاه من نیست</p>	<p>از کینه دشمنم چه پاکست کیدش چو بز و شاه من نیست</p>
<p>حسرت بستم طمع کس نیست کجکول من گدا کلاه من نیست</p>	<p>حسرت بستم طمع کس نیست کجکول من گدا کلاه من نیست</p>
<p>گذشتیم از سر کشف کرامت بچند که دارم استقامت کجا عاشق رو در راه سلامت همینم پس خواندم غلامت ندانم تا کجا باشد مقامت که هر شاخ گل گوید سلامت ندانم قامتت این یاقیات ز پا افتاده نظر خرامت دل از کف داده شوق کلامت کز دور دل رسد هر مرامت حریم سینه ام بیت احرامت خدازد سکه خوبی بنامت</p>	<p>شدم مست از می عشق و ملامت ندارم جز هوای قامت یا ترسم از هلاک خود و بخشش هوای خواجگی در سر ندارم بدیر و کعبه جای تست خالی بتعطیلت تنها سر و بر خاست دم قنار خیزد مرده از خاک بین لهارا برایت چپ دراست کایم اساکوه و دشت گردد مگر تا نفس پیوسته با هست دلم عرش معلای تو باشد نه ماه این حسن میدارد ز نور</p>

<p>سرت کرم نما از طرف بامت الای گلغذار سر و قامت</p>	<p>لال عید عاشق بروی نشست هزارت طبل و قمریست چون</p>
<p>بشو حسرت ز دل داغ کزیده آب توبه و اشک ز قامت</p>	
<p>غیر سمار و صفات ذات حق موجود نیست هر چه آن بقصو باشد غیر آن مقصود نیست بالیقین آن در حقیقت غیر حق معبود نیست سجد و سیکردش ملک این آب و گل نیست اوست محمود و عالم غیر او محمود نیست آسمانها و زمین بی نور او موجود نیست ز آنکه اول نیست بود و باز خواهد بود نیست صرف آیات از ظواهر بی ضرورت نیست</p>	<p>عارفان از خرد او در دو جهان مشهور نیست اول و آخر حقیقت ظاهر باطن حقیقت ما خلقت بحسن الانس آیه قرآن بخوان گزیدودی منظر حق آدم خالی چرا چون جمیع حمد خاضعات پاک کبریاست مان بخوان از سوره النور آیت است نور در میان همه هستی منزه بر ملکات کل شیء بالک الا وجهه فرمود حق</p>
<p>عاقبت چون نیست چو اشیر از سعید پیشتر از مرگ و جهنم کز شوز و دیت</p>	
<p>از گردش چشم تو سفر در وطن آن خست</p>	<p>دل از لب خاموش تو طرز سخن آن خست</p>

<p>آن کیست که تعلیم در عشوه و نازش تکلیف تو شد باعث فریاد و فغانم استحقاق تو آموختم آئین محبت</p>	<p>هر شیوه که آموخت هم از خویش آموخت خاموشی گل ناله بمرغ چمن آموخت شمعست که پروانه از و غوغای آموخت</p>
<p>در در سکه عشق عجب ساده برآمد هر چند که حسرت بسی از علم و فن آموخت</p>	
<p>و راستگی ز قید دل و جانم آرزوست روی جمیل خود بنا وقتش عروج تا در هوای زلف تو بازش دهم بیاب مهر و وفا و عشوه و ناز و کنار و بس دانم ز شرم سر سرمه چشمت کشیده اند از پیش دیده محل جانان همی سرد</p>	<p>رفتن ز خود بجایوه جانانم آرزوست من مومنم شبات برایمانم آرزوست جمعیت حواس پریشانم آرزوست زان یار و لنوا فر او انم آرزوست از نرگس تو غمزه پنهانم آرزوست بانا قه چون جرس دل نالانم آرزوست</p>
<p>حسرت پیش آن گل خندان بطرف هر نمگی بمرغ گلستانم آرزوست</p>	
<p>در دین الشاء المثلثة</p>	
<p>مرا بخوردن می آن نگار شد باعث</p>	<p>چگونه باده نوشم چو بار شد باعث</p>

می و دو ساله خورم هر چهار شد باعث	کلاست و سینه آب روان بر وی زگام
که لطفی یار بوس و کنار شد باعث	رعایت او با کنون کمال بی اوست
که جلوه گل و صوت هزار شد باعث	چرا نه باده گلگون کشم بنفسم
دل که می تو بگیرد و قرار شد باعث	اگر کوی تو باز آیدم مرغ از من
آیدن دل امید و ار شد باعث	ز قدرت من بنجو دیشدم آگاه

بود تو به شکستن مراد ما حدیث

ولیکن آید فصل بجا شد باعث

سریف الجید

مژن چو شد یقین طبعیان چه احتیاج	در دم گذشته است بدرمان چه احتیاج
در ویش با ملک سلیمان چه احتیاج	عالم بوسعت دل فارغ نمیدرسد
با چاک سینه چاک گریبان چه احتیاج	دست جنون ز جامه دریدن کشیده ام
عشق ترا بگیر و سلمان چه احتیاج	بتخانه را بسوزد و مسجد کند خراب
عشاق را بقطع بیابان چه احتیاج	از جان گذشته اند و جانان سیده اند
آویندن بپناه ز نندان چه احتیاج	پای دل چو بسته بزنجیر زلف تست
من عاشقم مرا سر و سامان چه احتیاج	سر را بباد دادم و سرمایه سوختم

لی جاکنی بخاطر صد جانشکسته لم	شامی ترا بنتران ویران چه احتیاج
	<p>حسرت بریده دست تمنائوش را اورا باستین کریمان چه احتیاج</p>
دریف الحید الفاری	
<p>جان میدهم از حسرت بیدار و در گریح دانی چه بود قوت دل و قوت جسم رد کرد مرا بارش دم بنده بجانش ساقی نبرد خنجر خارم متدح من اگر جان ز تنم فوت دل از سینه غمی نیست نمی آرزوی جنت منی خواهش کوش</p>	<p>وصلت علاج دل بیمار و در گریح یا قوتی آن لعل شکر بار و در گریح آمد منم ناز و حسرت بیدار و در گریح پر کن قدح از عکس رخ بار و در گریح داعم ز غم زلفت دلدار و در گریح مایم و تمنای تو ای بار و در گریح</p>
	<p>حسرت نکند شکوه بار و گله غیره از خویش مرا میرسد آزار و در گریح</p>
دریف الحاء الملهة	
<p>بلیت با مردی حسن مسلح بسبب الخطایقتلنی و بحب</p>	<p>فیا سفا عاوت لبی الجریح باذن الله من قول فصیح</p>

فغ عينيه صغرى صغرى والكر حبه ويقوم دمعى فان كان الهوى شيئاً قبيحاً اذا مات في شوق ونوق	و في شفقيه اعجاز المسيح يعارضنى بتكذيب صريح فكتم الحب اقبل من قبيح فزر يا فحجيتي يوماً ضرتك
---	--

من الرجاء للرحماء رحمة

كما قد جاء في الخبر الصحيح

ناشسته رو بهوز من ن خواب صبح گر صبح دم ز صفت با نگار ما باشد گدای کوی مغان شاه و آسمان گیرم صحر شود شب جبران منی چه بود دانی که نسبت بکند نفس پیش ازین هر روز نقش هستی بسیار کس فلک	وز آب و تاب آن نخل است آفتاب صبح گوید بیاض سینه صافش جواب صبح آندم که میکشد قدی از شراب صبح صبح فراق چون نبود در حساب صبح سطری کنی مطالعه گرا از کتاب صبح در پشت آفتاب بشوید آب صبح
--	--

حسرت نشد چو از تو داد ارض و تنی

لازم گیر روز شب و اضطراب صبح

دریغ الخاء المعجمة

<p>دارد مدام لعل تو با من عتاب تلخ خوش آیدم از آن لب میگون چون تلخ ایدل فروخورم اشک اینقدر عبث دزد و زنج از خیال لب آتشین دست خرم که خوردن دل خود نیست اگر بترم ز فرس گل و با سمن بود</p>	<p>گشت این شکر ز بخت بدم حساب تلخ باشد بیاده نوش گوارا شراب تلخ هرگز ز رفت تشنگی کس ز آب تلخ شیرین شود با کام دل من عذاب تلخ هرگز کسی نخورده بعالم کباب تلخ شیرین چشم من نشود مینو خواب تلخ</p>
--	--

حسرت بطل ساقی کوثر بر من پناه

تا بد بگذرد چون بسم آفتاب تلخ

در عین الدال المهملة

<p>عجب بود که پیشم یار با اختیار می آید عزیزان گر سر سودا است نجان گفتار چو بر حال کسی کس اندک چه چشم شمار نموشی مصلحت که در مخرج در سخن آید</p>	<p>که عمر و مرگ با هم بر سر می آید که آن عین چو گل امزد در بازار می آید برابر حالت خود که به لب می آید ازین حجت که بنام غنچه در گفتار می آید</p>
---	---

ندانم کیست حسرت اینقدر دانم که در کوش

بجوانی بیشتر با ده خونبار می آید

<p>کند کار بکنج از دست ابر و تومی آید نگاه از نرگس منحور جب و تومی آید و گر برگ سمن بوسب کنم و تومی آید اگر در کف مر از لفت سمن بو تومی آید بیادم احت بالین زانو تومی آید ولیکن حرف بر لعل سخنگوی تومی آید</p>	<p>نی آید ز آتش هر چه از خو تومی آید باندازیکه از سبجان بدستان و آن آید اگر در لاله و گل نمک رنگ تومی نیم دل آشفته خود را علامت می توانم کرد سرسوریده چون بر بالش می افروزم غم جان نیست گراز تلخ گو سپاه کشتی</p>
---	--

<p>ندانم تا چه آید بر حسرت که باز امر صدای ناله و فریاد از کو تومی آید</p>

<p>نبرم منت مریم بجا احت سو گند سخنی گویش کن از ما بروت سو گند بیش ازین از تو نخواهم بقباغت سو گند پس خواری ست عزیز بی بدلت سو گند هم محبت قسم و هم بفر اغت سو گند آرزوی وطنم نیست بغربت سو گند</p>	<p>ندهم چشم دل از دست محبت سو گند ما ز بجز تو شنیدیم سخن با بسیار سمن میرگ و نوار این گاهی دریاب خاک ره گردی اگر سر فلک زد کشتی ندهد دست فراغت نکشتی تا محنت دل از بسکه عزیزان بغریبی خو کرد</p>
--	---

<p>در تبه خاک بدل داغ تنها بر دیم</p>

روی مقصودندیم حسرت گویند	
<p>انانکه رو بقید ابروی او گنند زحمی دگرزند چو زحمی ز نو گنند کن اندک اندک که بیداد خو گنند حاشا که آب حضرتی در گلو گنند بخت کسی که پنجه بختش فرو گنند پیدا چنین که از تو سخن گو بگو گنند دروادی طلب همه کس تو گنند ساقی بگو که با ده بجام سبو گنند</p>	<p>دیگر کجا مسجد و محراب رو گنند خوبان مباد و خجیه گرخستان شوند یکباره اینقدر مکن آزار عاشقان اهل رضا اگر لب خشک جان دهند از ناز گل بدست نگیرند گلستان پنهانی اینچنانکه نشانت کسی نیست تا یار سوخی پیش کمر از هری کند صوفی ز خانقاه در آمد بس که</p>
<p>حسرت بگیرد کوش که آلوده دامنا از آب چشم روی سیه است و نکند</p>	
<p>اللب خاموش و چشم ترسار می کشد که بجزم آنکه بر صبر و قرار می کشد من در آن ساعت درین دمی یار می کشد دور از آن خورشید رو شبها تا می کشد</p>	<p>شرم آنجا که حجاب آلوده زار می کشد می کشد کاهی که بر من گشته عاشق چو او دم شستن ازین خو شل که شمن می کشد خیز و شمع بر فروزاید از آه نشین</p>

<p>از خیال آنکه می نوشنده باشد پاکست در شب وصلش کشد شوقم آغوشی مرا</p>	<p>انقلب میگون و چشم پر خمار میکند روز بچران حسرت یار بار میکند</p>
<p>در دیوار و آلاکم میکند حسرت یکے و عده وصلش دگر از انتظار میکند</p>	
<p>آنضم از انجمن میزد میزد و روح و روانم چاک چاک گل چون نرمترین نازیم از غصه سر خود سنگ خارالم تا چکسند بادم جان بی سلامت نرم بعد این کام دلم تاخ نگردد چسان جو هر فرد دست محفل کلام</p>	<p>وز پله او جان ز تنم میزد همراه آن طهره صنم میزد یوسف گل پیرایه منم میزد سنگ ل سیم تنم میزد گلرخ نسیرین بد تنم میزد کافنم دل شکرم میزد دلبر شیرین دهنم میزد در دهن او سخنم میزد</p>
<p>حسرت دیوانه بگوی تیان منع کنسم یا نکنم میزد</p>	
<p>عشق حق منصور را بر بار کرد</p>	<p>در میان عاشقان بر وار کرد</p>

<p>شیخ صنعان سجد از بار کرد بعد از آن در یوزو دیدار کرد خفتگان خاک ایدار کرد حق تجلی از درود یوار کرد نرگس ساقی مرا میخوار کرد</p>	<p>پاس ملت طریقت کافریت عاشق اول خویشین پاک خویش چون برفتار آمد آن سرسعی من چو دیدم کعبه انستم یقین مستقی بودم نبودم باوده نوش</p>
<p>حسرت از گفتار نماید است کار بگذر از گفتار باید کار کرد</p>	
<p>در دو ما وصال تو در مان شود نشد آخر دل صبور رهبران شود نشد زمین در دو کاش از تن بر جان شود نشد از کرد پای خویش پشیمان شود نشد گفتم دل ستمزده خندان شود نشد کان سر و خویشم خرامان شود نشد</p>	<p>گفتم که از تو مشکلم آسان شود نشد گفتم که چون وصال میسر نمیشود گفتم که در دوزخ جانان کشنده است گفتم وفا کنم که جفا پیشه یار من فصل بهار آمد و صد گونه گل شکفت چشم پر آب خویش نهادم بخاک راه</p>
<p>حسرت نبرد راه بجای ز سعی خویش میخواست تا مقرب جانان شود نشد</p>	

<p>اسیر عشق تو در دام من چه خواهد بود بجز تیرم که سرانجام من چه خواهد بود که حاصل طمع خام من چه خواهد بود بجز زلف تو اسلام من چه خواهد بود جو صبح تیره بود شام من چه خواهد بود میان اهل و فانا من چه خواهد بود ز دست بجز تو در جام من چه خواهد بود</p>	<p>غزال وحشی دل رام من چه خواهد بود چنین کج رفت در آغاز عشق دین و دلم تو شاه عرش نشین من گدایمیدم بنا به عشق تو ز نار بسته اند بس بغیر مهر رخت صبح من بود چون شام اگر بنام خوشت جان دل فدای کنم تو نوش جام لاله گون که غیر از خون</p>
--	---

جدا شدی ز من بیچ در دلت نگذشت
 که حال حسرت ناکام من چه خواهد بود

<p>چه نزاکت سرشت می آید کاین نفس از بهشت می آید ماه اردی بهشت می آید گویم از سر نوشت می آید کر ز دست تو خشت می آید بی تو در دیده زشت می آید</p>	<p>تا ز غنیمت ز کشت می آید گل روی تو تازه است چنان برسان مطرب و می و معشوق بر سرم هر چه آید از دست میدهم جا چو گل بفرق خود روی گل را نمیتوانم دید</p>
--	--

<p>گناه حسرت بطوف کعبه رود گر بسیر کنشت می آید</p>	
<p>ز علت می لاله گون مسجید عرق از جبین تو چون مسجید که از وضع و حال جنون مسجید شکر کم رسوز درون مسجید مرا بتیو از دیده خون مسجید که از کوزه آتش برون مسجید دل لخت لختم کنون مسجید که از ضبط اشکم فرون مسجید</p>	<p>ز چشم تو سحر و فسون مسجید فرا هم جو عطر گلشن مسجید بزلفت چنان بتیو است تمام دل چون کباب سر آتش است مبارک ترا خنده ای تلای زه گل تراوش کند باطن از ظاهرت ز چشمم ازین پیش خون مسجید من از ضبط این گریه عاجز شدم</p>
<p>چو از چشم حسرت چکد خون دل تماشا کن انرا که چون مسجید</p>	
<p>و گرا را عاشق و دیوانه کردند و گرا را مامل بخت سانه کردند دل مجنون بران پروانه کردند</p>	<p>کمی را عاقل و فرزانه کردند کمی را شوق طوف کعبه دادند چو شمع افروختند از روی لیل</p>

بجواید که به زلفت لبان	دل صد چاک مارا شانه کردند
نمیدانم که در میان عشق	که امین باده در پیمانه کردند
که در جام و شراب نهیست ساق	حریفان امتیاز اصلا نه کردند

کنشت و کعبه اگر دند آباد	
دل حسرت و دیرانه کردند	

در کونج مکان جلوه یارست بینید	خود آئینه و آئینه دارست بینید
از خون بر خرم نقش و نگارست بینید	شرکان چو گراب بجا رست بینید
اینک دل خون گشته بنوک مژه من	منصور صفت بر سر ارست بینید
در کوچان دلبر عاشق کش میباید	بسمل نه یکیک بلکه هزار است بینید
آنچشم میست که خود ساقی خویش است	هم باده و هم باده گسارست بینید
برگرد رخ بار که چون ماه دو بهفت است	آن باد که از شک تارست بینید

حسرت که چو کوه آمده در صبر و تحمل	
از تیغ که سینه و نگارست بینید	

ز صفت روی خوبت خوبتر باد	دل در عشق او زیر و زبر باد
لبت شیرین تر از شهد و شکر باد	رخت روشن تر از شمس و قمر باد

<p>و لے مارا نہ معشوق دگر باد مرا چون مرد مک در چشم تر باد گکھے در گر دنت گھ در کمر باد بوقت در دسر آت خاک در باد قمیص آن پسر نور حبس باد کہ عمر رفت در عشق تو بر باد</p>	<p>ترا صد عاشق دل خستہ بادا خیال خال روی لاله زنگت بختت منیر غم دستیکہ بر سر آلمی صندل پیشابے نم سفید از گر پشد چشمم چو یعقوب میفشان دامن از خاک وجودم</p>
<p>دل مسکین حسرت عاشق تست ترا بر عاشق مسکین نینج باد</p>	
<p>لسان حال مضمون غمت تقریر بسیار زموی شلیسہ دل خامہ تصویر بسیار کہ اند و شب پیران جوانرا پیر بسیار مرا آب و ہوا ای این چمن دلگیر بسیار کہ با قصر زبر جد یا بجوی شیر بسیار چرا بلبل گلشن آشیان تعمیر بسیار ز موج بوی گل باد صبار ز بخر بسیار</p>	<p>سر شکم حال عشقت بر زخم تھر بسیار خیال صورت آن دلکن چون نقش میند بمن از سر گذشت خویشتم چون صبح روشن نمی یابد چو شبنم اندام نشو و نسایجا نخواهم ساختن با غیر جانان یست تم زہد چو از شت پر خود خانه بردوش سید پی دیوانہ نازک دماغ شوخی و نازش</p>

مسازد آب حیوان تشنه ذوق شهادت	اسیران تر آب دم شمشیر بسیار
کند تا صید مرغ معنی بجان را حسرت	زهر بر بسته مصرغ خامه من تیر بسیار
<p>سرخ آن لب سسی مالیده پوشیدن چه بود</p> <p>خود ز بیمار محبت حال پسیدن چه بود</p> <p>داستی چون دست تیغ انجی فائزین در بیغ</p> <p>وقت آمدن عاشق دل داده را از کوی خود</p> <p>داشتم چشم از تور روشن خانه مار کنی</p> <p>حرف حرف نامه اغیار خواندی چند با</p>	<p>خون عاشق خورده بر لب خاک مالیدن چه بود</p> <p>درود دل چون آشکارا کرد در بخیدن چه بود</p> <p>استین بر شانه دامن بر کمر سپیدن چه بود</p> <p>سر بر بون از غرقه کردن در پیش دیدن چه بود</p> <p>بهمچو برق آتش فگندن باز خندیدن چه بود</p> <p>نامه شوق مرانا خوانده پچیدن چه بود</p>
میکنی ز اشک خنای ریش ابرم خضاب	خود دگر حسرت پیری عشق و زردین چه بود
<p>حسنت چو بجلوه اشنا شد</p> <p>از روز ازل نصیب عشاق</p> <p>پروانه دل بشمع رویت</p> <p>بچار تر آب چو قدرت</p>	<p>شوخی شد و ناز شد او اشک</p> <p>محنت شد و درد شد بلا شد</p> <p>مائل شد و محو شد فنا شد</p> <p>شریبت شد و شهید شد شفا شد</p>

<p>تمکین شد و شرم شد حیا شد غنا شد و مهر شد وفا شد</p>	<p>مانع ز تکلم تو با من بر شاخ عدم هم آشیانه</p>
<p>شد کشته تیغ یا حسرت بهر شد و خوب شد بجا شد</p>	
<p>چون غمچه تصویر نماید ذهنی چند کردم سفری چند و گرفتم وطنی چند دادی بکی غمزه نه میت بینی چند آراست نام در سکویت چینی چند در هر شکن پوست دل مهر چینی چند گلزار غمت کرده قبا پیر بینی چند در باغ ز نظاره سرو و سمنی چند چون لاله بدیع دل و خونین کفنی چند</p>	<p>در زرم چو گوید لب لعلت سخنی چند چون خاک دیت خاک جلو گیر ندیم حقول دل و دین مرد خدنگ تو نبود هر جا که نشینم گل ترا ز مژه ریزم تنه آنه دلم در خم زلف تو اسیرت تا باد سحر بوی ترا در چمن آورد بنام قد و رخسار که افزو و غم دل در حشر شهیدان تو از خاک برآیند</p>
<p>حسرت بچمن نغمه بلبل نکند کوشش تا کرده سماع از لب کشفی سخنی چند</p>	
<p>مرغ نظاره چو پروانه بر سوخته بود</p>	<p>شب که از باد به رخ یار بر افروخته بود</p>

<p>از سوید اول سود از دوه عاشق است بنمکای دل آریب نیاز از کت برد شد همان بنده را از غم فدا کا مروز</p>	<p>چشم چون خال بر و خوش او دوخته بود شیوه نازند آنم ز که آنمخت بود فانغ از سود و زبان دل تو بفرخت بود</p>
	<p>برد میگذه حسرت بیکی جرنه فرخت مایه ز بد که در عمر خود اندوخته بود</p>
<p>عشق دل را چو بقیه اکنند باده باره ی آن نگار کند در هوایت بر استخوان تنم غمزه را منع کن ز لب سبکی هر کار را ای نیست جز ایت جو را بالای جور کن که دلم نسبت فتنه های زگر سبک باز چشمت بچنگل مشه گان</p>	<p>گر نماند بگو چکار کنند آنچه با بوستان بجا کنند همچونی ناله های زار کنند تا کجا جان و دل فگار کنند چه برای خود اختیار کنند سمت را گرم شمار کنند بی بصر سوسه روزگار کنند طائر قدس را آشکار کنند</p>
	<p>حسرت این آنقل که گفت ولی یار دیدی که ترک یار کند</p>

<p>دور از تو بهار خوش نباشد همچون شب تا روشن نباشد بی وصل نگار خوش نباشد بی دوست قرار خوش نباشد جز ناله زار خوش نباشد از کینه غبار خوش نباشد تکمین و قار خوش نباشد تقوی بر بار خوش نباشد</p>	<p>گل بتیو چو خار خوش نباشد بی روی چو ماه تو شب ماه ابرو چمن و شراب و ساغر گریب غوغا گر کنار کشت هست می نالی دلا که عاشقان را بر آینه دل مسلمان باشاد گلغذ از حسرت از زهد کناره کن چو حافظ</p>
---	---

بیا ساز شکر لب گل اندام
 خربوس و کنار خوش نباشد

<p>چشم از تو جدا جدا ندارد بی مهر زخمت ضعیف ندارد شکستن دل صد ندارد خود در دلم دو اندام دارد جان نظر سے بماند دارد</p>	<p>دل بی رخ تو صفت انداز گردیده و گرد دل است در جان از شیشه تفاوت است تا دل تدبیر هیچ را چه تفصیر چون از نظر کسان بنفتم</p>
--	---

<p>آنجا که گذر صبا ندارد کوریکه کف عصا ندارد پروا سپهر چون گدازد دنیا بکس و من ندارد این صبر گر نریا ندارد خون عاشق بجهان ندارد دیوانه یک آشنای ندارد</p>	<p>هیبت رسیدنم چه امکان عقل است برآه عشق آن با شاهنشاه کشور جمال است برزینت وزیب او مدول بالشکر حسن طاقت جنگ بهر قتلیم موجود جهان وحشی دل من کبکس نخسپ</p>
<p>حسرت سگ استانیست باغیغیر تو مدعا ندارد</p>	
<p>تن سریم و لب لعل و دل ز سنگ خار کرد خود جمیل خود جمال خویش را نظاره کرد سینه آن چاک کرد این گریبان پاره کرد مرگ نامزم که این بیچارگان را چاره کرد به جو عیبی کز رسالت نطق در گهواره کرد قطره اشک پر نمود چون سیاره کرد</p>	<p>چون خدا از دست قدرت خلق آن پاره کرد عاشق و معشوق چون عشق غیر زیارت بود در عشق تو هر یک از دل و دستم بکار در عذاب جانگزی بودند اسیران قفس طفل اشکم گفت از دل در آغوش مژه عکس روی تو افتاده در چشمم بر آب</p>

<p>یک جهان را کفر لغت میان باز در لباس نوبخت جلوه گرفتدم</p>	<p>عالم را ز گس نمور تو میخواره کرد وین بگیهای خود را پرده خساره کرد</p>
<p>زاده مکرّم بزین حسرت نرفت از وطن یوسفم صحبت لخوان چنین آواره کرد</p>	
<p>تا بکف سلسله زلف بتانم دادند دل و میران شده ام وادی امین کردند چشم گریان اثر چشمه سیوان بخشید تا بشوق لب عشوق دلم شد سوراخ گر نیازم تبوی پس دل بچه کارست مرا مستی بخودی ولذت کیفیت عشق داشتم ز پدر یا ساغر شرش از زوم اول از بوسه آن لب دهنم بر بستند آفریدند مرا تا بکشم محنت عشق حب و تاب سخن و لطف و صفای شنش</p>	<p>از خدایچه همینو استم آنم دادند آتش طور درین سینه نشانم دادند عمر جاوید ازین اشک روانم دادند همچون سینه پر شور و فغانم دادند ورنمیر منعت ببحر حبابم دادند همه از تربیت پیر معنایم دادند عقل من بود رسا رطل گر ارم دادند بعد از آن آگهی از راز مخانم دادند بمهرین بارگران تاب و توانم دادند جوهری بود که در تیغ زبانه دادند</p>
<p>صید معنی جوهرین میکنم اکنون حسرت</p>	

دست باز و شکستند و گمانم دادند

مگر مرغ دل ره بباشش برد خواهم که بیگانه نامش برد دل از دست باد سلامش برد که پوشم اداسی کلامش برد دل خلق طرز خرامش برد که جذب محبت بدامش برد که یارم بعد اتمامش برد نبردست اگر صبح تمامش برد	که از جانب باپباشش برد بسویش برد نامه کو محرابی چو شاخ گل خرم شود از نسیم جواب سوالش نیاید ز من بنازم بان قامت تازین نخواهد برمانی ز بند آن اسیر دل عاشقان باشد او را بکا بر دجان ز من آخرا آن دل را
--	---

چنان ساقی ماست حسرت کیم

که هر کس نصیب ز جامش برد

پیش گل روی من چه رود دارد شیشه دل هزار سودا دارد چشم با چشم گفت گو دارد خرم آمدل که یاد او دارد	گرچه گل آب و رنگ بود دارد صدقه عشق زلف یار سپرد نیست محرم زبان و گوش اینجا خوش زبانیکه می برد نامش
--	---

<p>از تو گریه تو آرزو دارد مست تا با دوه در سو دارد</p>	<p>نیست عاشق اسیر ام پوست اچکنه سلسبیل و جوی شیر</p>
<p>یار پرسان حال و حسرت ز راه گره گریه در گلو دارد</p>	<p></p>
<p>لافت عشق و طلب گام چه معنی دارد فرق در بوسه و دشنام چه معنی دارد تا بدانی طمع خام چه معنی دارد راه تا اوست بیک گام چه معنی دارد جان من دعوی اسلام چه معنی دارد گلگه گردش ایام چه معنی دارد بحث یعنی چه و الزام چه معنی دارد انتظار سحر و شام چه معنی دارد</p>	<p>هر سوس وصل دلارام چه معنی دارد مهر و قهر و غضب و لطف ز دل آریسته پخته شو سوخته شوز آتش عشق جا نشود بگذر از نفس خود و نگاه بیایی گز تو تیه تیفش بر تسلیم نیاورده مندر چون سینه وزیم از گردش چشم بایست نیست در در سکه عشق بجز خاموشی صوم عشاق بود صوم وصال همه عمر</p>
<p>حسرت از فرق قدم کن بر پیش تا دانی عاشق نیک سر انجام چه معنی دارد</p>	<p></p>
<p>غرض که هست بهشتی چون عظیم آباد</p>	<p>پرست از گل و سرو و سمن عظیم آباد</p>

<p>غریب نیست که غلمان کنند اقامت و جور ز بسکه گلبدبان جمع گشته اند در آب گنگ که چون شیر در حلاوت حلاوت بطین خاطر ازین شکر کس بدر ز رود نشان دهد فلک نوز قطره های بلند فراهم است درو علم و فضل و عقل و نیز درین چنین همه سوسولبلان نوا نجد زمین اوست ز خاک وجود حق طلبان با بسیاری لطف خدا مستنون بادا</p>	<p>که هست دلکش هر روزن عظیم آباد شدت شاه گل پیرین عظیم آباد کند حکایت نخلین عظیم آباد گرفته اند عریان وطن عظیم آباد زیر کینند چرخ کهن عظیم آباد بر ب کعبه که هست انجمن عظیم آباد تخی میباد ذرا اهل سخن عظیم آباد بود بشوق خدا نعره زن عظیم آباد ز تند باد فساد و فتن عظیم آباد</p>
---	--

چرا سخن نسرا بیم بدح او حسرت

که هست مولد و منشای عظیم آباد

دریغ الذال المعجزة

چندانکه هست آن شفتین روان لذیذ

ذکر لب روان تو چون بر زبان بود

تیرس زبان بکام جگر خستگان بکن

شفا لوی جهان نبود انجان لذیذ

گرد زبان ز چاشنیش روان لذیذ

ای ناوکت بکام جگر خستگان لذیذ

از بسکه هست نام خوشنت بر زبان لید	لب میکم ز ذوق چو نام تو می برم
کز دست نازمین تو باشد سنان لید	سنت بجان ماست اگر زخم میرنی
کش در فراق یار بود آب و مان لید	انرا ز خوان عشق نصیب نداده اند

حسرت چنانکه نمی گل باشکرت هست	
دشنام شد از آن لب شکوفشان لید	

ردیف السراء

جان بجزت میدهم از شوق پیکانی دگر	ای مراد رسید از پیکان تو جانی دگر
این نمک را به ازین نبود نمکدانی دگر	ریخت در زخم دلم شور قیامت عشق تو
هر زمان در کفر می افتد مسلمانی دگر	تا بروی چو بهت زلف چو شب افکنده
کافران عشق تو دارند ایمانی دگر	هر چه باشد در جهان غمخ از تو آزار منکرند
در دین رمان ما را نیست رمانی دگر	کوبت عاشق کش ما تا بریزد خون ما
بعد ازین مبنی مراد کوی جانانی دگر	از نگاه لطف چون سویم نمی بینی کمی
آن زکان دیگر و این هست از کانی دگر	بادر گوشت چه می سنجی تو اشک حیرن

در زمین حسرت بعد خسرو همچو فرد	
در گمان باشد پید اغزل خوانی دگر	

درین زمین اول
غزل ایبه حسرت علیا
بجانان غزل شاد و
نور سلواری قدوس
بست خوش

این است
کتابی از
کتابخانه
کتابخانه

وی دیده کن نظاره مقابل نشست یا	ای دل ز جامه و که بچل نشست یا
آمد راه دیده و در دل نشست یا	خون ریختن ز دیده و در دل را یگان
گل کرد فیض عشق که در گل نشست یا	از گریه خانه ام همه جانم کشیده بود
گفتن نمی توان که بیاطل نشست یا	حق و فاشناخت که شد هم نشین بس
گشت غریق بحر و بسا جل نشست یا	باشد ز عشق عاشق و معشوق آخر
وی اشک مبرهی که بچل نشست یا	ای جان بر از تن که شوی هم سفر بست

حسرت خیز داشت چو کشتی ز ریش

عمر بخلوت دل غافل نشست یا

بو که بینی روی یوسف شاد و خندان غم	شد اگر چشمت سفیدی پیر کنعان غم خور
چند روزت گرد رنگ افتد بزندان غم خور	صبر کن یوسف تویی آخر عزیز ملک مهر
گر بچاه افقی ز دست جور خوان غم خور	یازده کوب کنندت سجده با شمس و قمر
زینهار از عسرای مرد مسلمان غم خور	حق هم بگوید که با یک عسیر باشد دیو
باشد اندر قهر سپیدالطف پنهان غم خور	لطف و قهر دوست پیش عاشق است
نفس افروان مبروز که شیطان غم خور	چون خج ایارت بود اندیشه انجیا پرست
سخن بر زرق خوان ز قران و زینان غم خور	آنکه جانست او نامت میدهد آناسپاس

<p>بیترا جودی مقصود عشقت همچو نوح</p>	<p>کشتی عاشق نگر و غرق طوفان غم</p>
	<p>عاقبت حسرت شوی از وصل جانان کایا وین شب بچران سدر و زبایان غم</p>
<p>خوشتر انداز جد گر اعفنا سے یا شد بلای جان برای عاشقان مردم و از دل هوای او زلفت خال و خط گو بر رخ و لب سار نے نیاز از حکمت العین آج نیست محتاج اشارات و شفا باغبان نسبت چه دار در است گو کی کند با حور و علمان التفات گر کشد در جان بنشد بند را جمله حلقان گر ملا تمسک کنند حال عشق و انجذاب خاطر م در هوایش لرزم و سوزم چو شمع</p>	<p>نور زرد است سر تا پاسے یار بلکہ بالاتر از ان بالا سے یار شد سرم خاک و نشد سودا سے یار سادہ خوشتر عارض زرباسے یار رفردان ز گس شمعلا سے یار ستفید ابرو و لبها سے یار سر و بستان باقد عناسے یار بہر کہ باشد والد و شیدا سے یار راضیم در ہر چہ باشد راسے یار کی کند پروای کس رسواسے یار نیست پنجان بر دل داناسے یار سخت بتر سم ز استغناسے یار</p>

<p>کوه و صحرا پر شد از غوغا سکه یار یار را نبود حسد پر و اسکی یار</p>	<p>بسکه بروم نام آن لیلی چو قیس عشق در معشوق و عاشق و ابرست</p>
	<p>چون نمانم ز احوال مستر همچو سنی دل پر از صد شوق و خالی جاسکی یار</p>
	<p>ردیف الزاء المعجمة</p>
<p>وز نور بادیه جام زانند و بر فروز در بزم عیش مجمره عود بر نسرود یعنی زمی رخ عرق آلود بر نسرود ساغر بیار و آتش بی دود بر نسرود شمع بر آه منزل مقصود بر نسرود از دایع عشق آتش نمرود بر نسرود</p>	<p>ساقی بیا و شمع طرب زود بر فروز باروی آتشین ز سمنه و خال مشکبو با هم کن آب و آتش از اعجاز حسیج و در چراغ مدرسه بیرون کن از سرم در مانده ام به تیره شب و اودی طلب آرد بجز تا گل صبر خلیل دل</p>
	<p>چون ماه تابین تو نابان شود ز نو حسرت بدایع سجده معبود بر فروز</p>
<p>ندانم تا چه آید بر سر امروز که خون میجو شد از چشم ترا امروز</p>	<p>بگفت تیغ آمد آن سپین بر امروز که زود در مغز خب نام نشتر امروز</p>

<p>کہ با بادست بوی غنم بر امروز کہ و اما ندست چشم برد امروز بیا لیم نمے آئے گر امروز بیا غنم و عالم بست گر امروز چنین گرم از سرین گذر امروز ز روز دیگر است افزونتر امروز پے تسکین جان منظر امروز سردیدار دارد در سر امروز کنڈاز نالہ بر پامشہ امروز کہ دارم حسن ظن با داور امروز بجہاد کہ دارم در بر امروز کہ دار در کھت خود ساغر امروز</p>	<p>کہ زلفت غنم برین خویش کبشاو کہ خواهد از درم یازب و آید یقین بنمیدان کہ تا شب مرده باشم ز در و دوریت عالم خراب است بہین کز سر گذشت ست آب چشم ز در دمن چه پیر سید یاران بمخبر عدہ دیدار و ادسے ولی عاشق کہ از بیتابی شوق شکیبا کی بود تار و زخم مرا فردا بعض بیان در نگیرد مھے کز درویش شبجا بختم غم فردا انداز و بادہ نوشتے</p>
	<p>خوشا وقت کسی حسرت کہ بنید بکام دل جمال دلبر امروز</p>
<p>جوش می در بر گچی هست و غم</p>	<p>دیدہ و دل منزل بارست و غم</p>

شور عاشق کنگرود و از سر آرد آن
 تا حریم کعبه وصلش ندانم که رسم
 گفت سازم چاره بیمار عشق خود مطلق
 طور دنیا سینه من شد ز نار عشق تو
 بال پروازم کشاد و رسته بر پاهیم

مینزد نقش انا الحق خون منصوم منوز
 صد بیابان طلب کردم و دورم منوز
 عمر یافت و باین امید رنجورم منوز
 سوختم اما بلندست آتش طورم منوز
 چون نثارم اختیارم داد و مجبورم منوز

در غم و شادی سر ای سوختم مانند شمع
 همچنان حسرت بفکر ماتم و سورم منوز

سوختی جان را و در جانی هستنوز
 شکر موز خطات شد زیب حسن
 از در جنگ آمدی خنجر بدست
 آه خون مسد سلمان چینی
 یار هر کس میشود از سادگی
 قیمت دل یک گنگه گفتم نه بیش

خانه شد ناراج و مهبانی هستنوز
 ملک خوبی را سلیمانی هستنوز
 بر سر صلح آگه جانانی هستنوز
 مینرفی دم از مسلمانان هستنوز
 دوست از دشمن نمیدانی هستنوز
 مشتری در فکر ارزانی هستنوز

ریخت حسرت سلک ندانم نسیم
 در پی ترتیب دیوانی هستنوز

ای هستی مستعار بر خیز
تاخر من هستیم بسوزی
از ضبط فغان غم فرون شد
باشد که دلم شود سبکبار
افراخته سرید پیت مژ
کن سینه و گل بن از پامال
یا معترف گناه میباشش ق
چون مرده بمان بدست غما
واری عشق وستی ابدیل
ای نرگس یاز خواب تاچند
از صحبت پنجسوز و گل
این باغ کهن پرست از خار
ز اهل قبور گیر عبرت
لب ترکن از شراب دنیا
آن یکی نگفت بنشین

از دیده ام ای عنبار بر خیز
ای برق جمال یار بر خیز
ای ناله تنگسار بر خیز
ای دیده اشکبار بر خیز
ای باغ من و بعبار بر خیز
ای نوحه گلغذار بر خیز
یا از سر آختیار بر خیز
خود از سر جمله کار بر خیز
ز اندیشه تنگسار بر خیز
ای فتنه روزگار بر خیز
نا دیده جنای خار بر خیز
بر خیز ز خارزار بر خیز
گر بیان ز سر فرار بر خیز
اندیشه کن از خار بر خیز
حسرت منم و هزار بر خیز

<p>شیرینی لعلت زلب بوسه با پرس یکبار خدار از اسیران و فاپرس</p>	<p>بیمهات که قدر شکر خویش ندان تا چند ز ما فارغ و آزاد شینی</p>	
	<p>حسرت چو نداری خبر از منزل مقصود رسم و روش را و ز مردان خدا پرس</p>	
<p>عشق و زردیم کمال اینست پس آفتاب بنیروال اینست پس رفت جان از تن وصال اینست پس آن بهین قالست حال اینست پس خود تمنای محال اینست پس مالکد ایانرا سوال اینست پس جان من آب زلال اینست پس</p>	<p>حسن تو دیدم جمال اینست پس سن چگویم وصف روی رشونت یار آمد از در دل بے حجاب کرد بلبل ناله و پروانه سوخت وصل اوکی در خور همچون منی هست آن شه خوبان نماید روس خود تبع راندی بر گلوی خشک من</p>	
	<p>گفت حسرت عاشقی بر روی من از تو ام وجه طلال اینست پس</p>	
	<p>سادیف الشین</p>	
<p>علاج او بود لعل نکپاش سخنگویش</p>	<p>ز مرم به نکرود زخمی شمشیر ابرویش</p>	

دل رم کرده من شد اسیر حلقه مویش
 سده از سندان خود در دسر بجهت ما مارا
 اکنون از خواب بهوشی نمیکردم کی بیار
 نه بخشد دیده گریان مارا تو تیانوری
 بگردش مع رویش قصه شادی میکند هر شب
 مرا از پریش روز قیامت ترس باگنیست
 بی نظاره سرب لب جو دیده نکشتم

غزال و شمیم اور کنند اور و کیس پیش
 بروناصح که من بو کرده از نم لب سحر پیش
 مرا بیمار چون خود ساخت از چشم چادو پیش
 بر برای همیشه در چشم خاک سرگوش
 نمیترسد دل بیباک من از شعله پیش
 که باشد غدر عیانم بمحشر روی نیکو پیش
 که دارم در دل خود آرزوی و دل پیش

مرا از سیر گلها وانگردد عجب خاطر

تماشا کرده ام حسرت بچار لاله رویش

با گلرخان ز نقشه می در سرور باش
 گر عاشقی ز باده غم در سرور باش
 ایدل اگر چه خشک و ضعیفی چو برگ کاه
 ابرو کند اشارت و نزدیک خوانم
 زاهد بخور شراب و غم آخرت مخور
 بیرون منم ز شوخی ازین هر دو جا قدم

فایز ز خور خلد و شراب طهور باش
 از خوان دهر تلخ بنوش و شکو باش
 گریه تو کوه در بپشتد صبور باش
 چشمش بغمه راند و گوید که دور باش
 امیدوار فضل خدا می غصه باش
 دانم درون بیده و دل همچو نور باش